

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Bästa medborgare och väljare,

I juni 2024 kommer du att fatta ett avgörande beslut. Du kommer att avgöra framtiden för våra samhällen och vår planet. Din röst kommer att avgöra i vilken riktning Europeiska unionen kommer att gå under de kommande fem åren.

Det som står på spel är livsviktigt. Ditt val kommer att avgöra huruvida vi ska vidta gemensamma åtgärder för att förbättra vår livskvalitet, skydda de rättigheter och friheter som vi håller kära och göra Europa till en kraft för fred och rättvisa runt om i världen. Det är ett avgörande ögonblick – vägskalet som definierar vår framtid.

Vi har gått igenom mycket tillsammans under de senaste åren.

De unga människor som kämpade för att föra upp klimatkrisen på dagordningen behövde sen ta sig igenom den tragiska pandemin. De missade viktiga år av utbildning och första erfarenheter av jobb i solidaritet med samhället i stort, och visste vilken svår framtid som väntade.

Pensionärer och familjer kämpade för att värma upp sina hem, efter att Putins angreppskrig hade störtat Ukraina i krig och Europa i en energikris.

Kvinnor, HBTQI-grupper och rasifierade grupper tvingades bevittna en ökning av attacker mot deras rättigheter som leddes av många europeiska regeringar som inte bara gick till höger utan även till extremhöger.

Samtidigt fortsatte de oöverskådliga kostnaderna för att inte agera på klimatområdet att öka.

I sådana tider känner sig många av oss osäkra när vi tänker på nutiden och framtiden.

Extremhögern använder denna rädsla för att försöka dra oss tillbaka i tiden. De sprider hat samtidigt som de gör människor som behöver vårt stöd till syndabockar. Deras lösningar är falska lösningar. Sättet att bekämpa den maktlöshet som många av oss känner är inte att predika förbittring, utan att lyssna och erbjuda mod i dess ställe.

Klimatkrisen är vår generations utmaning. Genom att bygga ett grönare samhälle kommer vi också att bemöta de orättvisor och den ojämlikhet som polariserar våra samhällen. Till skillnad från de konservativa och extremhögern, som vill fördröja och förneka de problem vi står inför, kommer vi att agera med all den brådska som vår tid kräver.

Bördan av passivitet blir tyngre för varje dag. För just när vi vet att förnybara energikällor kommer att sänka energiräkningarna fortsätter vi att betala priset för dyr fossil energi.

Just när vi känner till effekterna av giftiga föroreningar på våra kroppar fortsätter de att blockera ren luft och en säker miljö.

Just när vi vet att hälsosam mat borde vara tillgänglig för alla, förblir det en lyx reserverad för ett fåtal.

Just när vi upplever bränder och översvämningar fortsätter klimatet att värmas upp och ekosystemen står på randen till kollaps.

Vi tänker avsluta sömngåendet. Vi väljer förändring.

Att gå från kris till kris bör inte tas för att vara någonting normalt.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Det finns lösningar. Vi behöver bara ha modet att göra det som krävs.

Det är därför vi, mitt i osäkerheten och oron, höjer en fana av hopp och beslutsamhet.

För att möta vår tids utmaningar behöver Europa en grön och social giv.

Vi väljer ambition. Vår gröna och sociala giv kommer att ta itu med klimat- och miljökrisen som den nödsituation den är. Vi kommer att ta de miljarder som går till subventioner av fossila bränslen och lägga dem på förnybara energikällor, natur och biologisk mångfald. Vi kommer att använda offentliga medel för att skapa en hälsosammare miljö för oss och en livskraftig framtid för våra barn.

Vi väljer ett tryggare liv. Vår gröna och sociala giv kommer att bekämpa de ökade levnadskostnaderna genom att investera i de nödvändigheter som vi alla behöver och de offentliga tjänster som vi alla förtjänar. Vi kommer att investera i prisvärda bostäder för att få ner hyrorna, renovera bostäder för att sänka energiräkningarna och priset på kollektivtrafik för att göra det billigare att pendla. Vi är övertygade om att ditt liv kan bli mycket billigare från dag till dag genom enkla och smarta investeringar i offentliga tjänster.

Vi väljer välstånd. Vår gröna och sociala giv kommer att bygga en dynamisk och konkurrenskraftig ekonomi och skapa miljontals gröna jobb i industrins framkant. Vi föreslår en omfattande investeringsplan för att finansiera gröna industrier och infrastruktur i hela Europeiska unionen. Den gröna omställningen är inte abstrakt, den innebär nya järnvägslinjer, nya fabriker, nya möjligheter för dig och ditt samhälle.

Vår gröna och sociala giv går hand i hand med ett inkluderande och demokratiskt Europa som skyddar allas rättigheter.

Vi väljer frihet. Vi kämpar för ett Europa med demokrati, feminism och mänskliga rättigheter. Europa är vår sköld. Det måste lagstifta för att upprätthålla grundläggande rättigheter och skydda människor från diskriminering. Vi kommer inte att ge oss förrän alla i Europa kan leva sina liv i full självbestämmanderätt.

Europa är inte en ö. Vårt projekt för EU går inte att skilja från vårt åtagande att arbeta internationellt för att bygga säkerhet, fred och global rättvisa.

Vi väljer öppenhet. Vi kommer att arbeta outtröttligt i samarbete med våra partners för att skapa en rättvisare värld. Vi kommer att stå vid Ukrainas sida i dess kamp för frihet. Vi kommer att ta itu med grundorsakerna till konflikter och orättvisor och använda EU:s inflytande och resurser för att kickstarta en global grön giv. Vi är övertygade om att alla, överallt, förtjänar en trygg, säker och välmående framtid.

Tillsammans kan vi uppnå detta.

Den gröna familjen är större än någonsin. Den är mer mångsidig och mer utbredd, representerad över hela Europa. De gröna sitter i regeringar från Lettland till Spanien och i stadshus från Zagreb till Lyon. Varje dag levererar vi. Vi bygger lösningar. Vi förbättrar liv och skyddar vårt klimat och vår miljö.

Nu måste vi ta nästa steg. Det är dags att forma nästa majoritet i Europaparlamentet. Det är dags för framsteg och handling. Vi kan bygga ett rättvisare samhälle och en livskraftig framtid för vår planet.

Vi erbjuder ett alternativ för Europa. Ditt val står inte mellan ett misslyckat status quo eller en högerextrem motreaktion. Du har möjlighet att välja hoppet.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Välj en grön och social giv.
Välj grundläggande rättigheter och demokrati.
Välj fred, mänskliga rättigheter och global rättvisa.

Endast en stark europeisk grön röst kommer att ta oss dit. Endast de gröna kommer att sätta klimatambitioner, social rättvisa och skydd av grundläggande rättigheter och demokrati i centrum för Europeiska unionen.

Historien visar att när Europa mobiliserar kan det uppnå vad som helst. Med stöd av medborgare och rörelser är vår inställning till politik enkel: att erbjuda dagsaktuella lösningar som öppnar upp för en ljusare morgondag.

Vi står redo, övertygade om att du också är redo. Låt oss tillsammans göra detta Europa till verklighet.

Rösta grönt.

KAPITEL I: MODET ATT SÄTTA PLANETEN OCH MÄNNISKORNA FRÄMST - VÅR GRÖNA OCH SOCIALA GIV FÖR EUROPA

Marias elräkning hade aldrig varit så hög som föregående vinter. Hon försökte att betala den med bara en inkomst och två barn att försörja. Hon arbetade hårt – för hårt om något – men det räckte aldrig i slutet av månaden.

Hon kunde inte ha tagit sig ur den situationen på egen hand, men hon var inte ensam. Kommunen öppnade till slut den kommunala förskolan som de hade lovat i flera år. Ett bidrag från Green and Social Deal kom och hon renoverade sitt dragiga hus. Den nya busslinjen innebar också att hon kunde halvera sin bensinförbrukning..

Det visade sig att när samhället behandlade alla våra dagliga svårigheter som gemensamma problem, kunde vi lösa dem tillsammans. Med vår gröna och sociala giv kan vi tillsammans göra liv som Marias – som våra – tryggare, lyckligare och hälsosammare, med billigare energiräkningar, hälsosam mat till överkomliga priser och ren luft i våra städer.

Klimaträttvisa och social rättvisa är två sidor av samma mynt.

Förra året var det varmaste året i mannaminne. Planetens tillstånd är en nödsituation. De skador på liv och försörjning (översvämmade hem och nedlagda jordbruk) som orsakas av klimatkrisen blir större för varje år.

Vi hör de brådskande ropen från forskare och aktivister. De djur och ekosystem som dör ut i rekordantal kan inte vänta.

De klimatåtgärder vi gör nu kommer att ge fördelar för hela samhället och göra våra liv mer överkomliga och behagliga under de kommande åren. Det kommer att skydda den natur som omger oss.

Att inte göra någonting kommer bara att gynna de rikaste som tjänar pengar på fossila bränslen, medan de fattigaste i våra samhällen får bära kostnaderna.

Levnadsstandarden för människor i Europa har försämrats betydligt under de senaste åren. Levnadskostnaderna stiger och tvingar miljontals människor in i otrygghet, där de mest utsatta får betala det högsta priset.

Växande ojämlikheter och brännande ekonomiska orättvisor är inget nytt. I årtionden har de superrika kommit undan med att betala nästan ingen skatt, samtidigt som offentliga tjänster har skurits ned.

Jobben har blivit mer osäkra och alltför många människor har tvingats lämna den plats de kallar sitt hem för att hitta ett anständigt arbete.

Inget av detta behöver vara normalt. Inget av detta är oundvikligt.

Vi har modet att göra det som krävs.

Det är våra problem, och vi måste lösa dem nu. Vi kommer inte att skjuta upp det till nästa generation.

Att bekämpa de ökade levnadskostnaderna och ekonomisk ojämlikhet samtidigt som vi skyddar klimatet och återställer naturen kommer att kräva investeringar. Det är därför vi föreslår en omfattande investeringsplan för Europa: den gröna och sociala given.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Vi kommer att bygga ny grön infrastruktur och finansiera offentliga tjänster av hög kvalitet. Denna ekonomiska möjlighet kommer att skapa nya jobb och industrier.

Allt vi lägger fram kombinerar förbättrade liv med skydd av klimat och miljö.

Vi vill att giftiga luftföroreningar och slösaktiga subventioner av fossila bränslen ska tillhöra det förflutna. Skatteparadis för ett fåtal har ingen plats i Europa eller någon annanstans.

Prisvärda bostäder, förnybar energi och hälsosam mat för alla är vad vi kommer att kämpa för. Ett stabilt klimat och en återställd natur är vad vi kommer att skydda.

Den gröna och sociala givna är vår plan för ett grönare och hälsosammare Europa där livet är tryggt, välmående och fullt av möjligheter.

SKYDDA KLIMATET OCH MILJÖN

Vår gröna och sociala giv visar vägen för klimat- och miljörättvisa. EU:s klimat- och miljöpolitik anger takten och ambitionen för åtgärder i och utanför Europa. Mycket har satts i rörelse och vi är på väg mot den gröna omställningen. Nu är frågan hur vi kan påskynda de välbehövliga åtgärderna samtidigt som vi försvarar en hög levnadsstandard, särskilt för de mest utsatta.

Våra samhällen kan bara vara hälsosamma och säkra om vi respekterar de planetära gränserna. Vi står redan inför konsekvenserna av klimatförändringarna: mer extrema väderfenomen som stormar, torka och översvämningar, stigande havsnivåer, ökenspridning och smältande isar och glaciärer i Arktis. En miljon djur- och växtarter är farligt nära utrotning. Vår planets framtid och våra relativt fredliga och välmående samhällen är beroende av att vi agerar nu. Att skydda klimatet och miljön handlar om att skydda människor.

Den gröna omställningen mot ett socialt rättvist och klimatneutralt Europa är ett löfte om välstånd. Vi arbetar för en bättre livsmiljö och välbetalda säkra jobb i hjärtat av våra ekonomier. I stället för att betala miljarder till enväldiga stater för fossila bränslen som utvinns och raffineras i tredjeländer, kan vi investera dessa pengar i produktion av förnybara energikällor, behålla pengar och arbetstillfällen i Europa och investera i en bättre framtid.

ATT TA ITU MED KLIMATKRISEN

Vi står vid en vändpunkt i historien. Europa måste möta klimatkrisen med full kraft och minska sina utsläpp så snabbt som möjligt i linje med vetenskapliga rekommendationer för att säkra en så livskraftig framtid som möjligt under de kommande åren och årtiondena. EU måste vara en global klimatledare om vi ska kunna garantera en dräglig framtid för vår planet och vända utvecklingen när det gäller det ökande antalet översvämningar, bränder och torka i EU och i resten av världen. Med investeringar i en ren europeisk ekonomi och en snabb minskning av vårt beroende av fossila bränslen stärker vi också vår ekonomi, motståndskraft och säkerhet.

Vårt arbete i Europaparlamentet och trycket från klimatrörelsen har bidragit till att göra den europeiska gröna giv till verklighet. Vi måste fortsätta att stärka de områden där kompromisser har lämnat luckor och kryphål och höja ambitionsnivån. Under de senaste åren har skeptiker, lobbyister, konservativa och populister försökt bromsa den gröna omställningen och ersatt vetenskap och framsteg med desinformation, ineffektiv politik och fortsatt beroende av fossil energi.

Vi välkomnar de sena framstegen, men fortsätter att driva på för högre ambitioner och ett fullständigt genomförande av de planer som redan satts i verket. För att erkänna klimat- och miljökrisen kommer vi att driva på för att införliva rätten till en hälsosam och ren miljö i stadgan om de grundläggande rättigheterna, som måste vara direkt tillämplig för alla EU-medborgare.

Europa kan och måste vidta åtgärder för att gå längre än en minskning av utsläppen med 55 % till 2030 och uppnå fullständig klimatneutralitet till 2040. Dessa mål bör fastställas i en reviderad klimatlag för EU. Vi får inte förlita oss på falska lösningar som geoengineering för att nå våra klimatmål.

EN OMSTÄLLNING BYGGD PÅ FÖRNYBARA ENERGIKÄLLOR

Vi kommer att uppmana EU att bygga ett energisystem för alla, helt baserat på förnybara energikällor, som kopplar samman och ger energi åt kontinenten. Förnybar energi är den ekonomiska nyckeln till framtiden. Förnybar energi är billigare och säkrare än någon annan energikälla och hjälpte EU:s ekonomi att spara 100 miljarder euro mellan 2021 och 2023 och sänka hushållens energiräkningar.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Vi vill omvandla vårt energisystem så att det till 100 % bygger på sol, vatten, vind och geotermisk energi, och fasa ut fossil energi till 2040. Endast förnybara energikällor kan garantera en beboelig planet, geopolitiskt oberoende från autokrater och ett motståndskraftigt och demokratiskt förvaltad energisystem.

Vi vill sätta medborgarna i centrum för energiomställningen och ersätta det nuvarande centraliserade systemet med ett högeffektivt, smart och demokratiskt energisystem som prioriterar människor, ekonomisk rättvisa och planeten. Medborgarna bör involveras i beslutsprocesser, till exempel om var energiprojekt ska lokaliseras. Energiprojekt bör utvecklas på ett sätt som minimerar deras påverkan på naturen. Vi uppmuntrar lokalt ägande av projekt för förnybar energi eftersom det ger medborgarna direkt beslutsrätt i dem.

Vi vill ha solpaneler på alla möjliga tak och främja lokala lösningar som fjärrvärmesystem, energilagring, laddning av elbilar och värmepumpar. Vi behöver också påskynda utvecklingen av ett robust elnät med förbättrade anslutningsmöjligheter och lagring för att säkerställa stabil kraftförsörjning – även när solen inte skiner eller vinden inte blåser.

Att lösa klimatkrisen kommer att skapa miljontals arbetstillfällen inom sektorer som förnybar energi, byggsektorn, industri och transport. De "spadtagsklara" projekt som vi skulle sätta i gång i morgon motsvarar 2 miljoner arbetstillfällen på kort och medellång sikt och på lång sikt upp till 10 miljoner.

SLUT PÅ FOSSILA BRÄNSLEN I EUROPA

EU måste ha fasat ut alla fossila bränslen senast till 2040, och börja med att fasa ut kol senast 2030. EU behöver en tydlig plan för den totala utfasningen av fossil gas och olja så tidigt som 2035 och senast 2040.

Vi kommer att stödja en massiv och påskyndad elektrifiering inom alla sektorer och se till att alla får tillgång till energi till överkomliga priser. Vi måste stödja utvecklingen av billiga elektriska transporter och laddningsinfrastruktur.

Det är avgörande för klimatet att vi så snabbt som möjligt övergår till förnybar uppvärmning och kylning i bostäder och industrier (t.ex. värmepumpar, fjärrvärme, spillvärme, geotermisk värme – och vid behov hållbart producerad trä- och avfallsbiomassa). Vi kommer att ge hjälp till dem som inte har råd med de inledande investeringarna för att klara övergången och ta del av de långsiktiga fördelarna.

Föreslagna alternativ som grön vätgas innebär högre risker och kostnader för både konsumenter och industri. De bör reserveras för lagring i kraftsystemet, tung industri, långväga sjöfart och flyg där elektrifiering inte är genomförbar.

Europa behöver en plan för att fasa ut alla subventioner till fossila bränslen senast 2025, och alla andra miljöskadliga subventioner senast 2027. De miljarder euro som går till att subventionera fossila bränslen måste kanaliseras till förnybar energi, energieffektivitet och energibesparingar. Inga offentliga medel från EU eller medlemsländerna bör gå till infrastruktur som skulle låsa fast oss i ett fossilt system eller hindra en förnybarelektrifiering där sådan är möjlig. Ekonomiska incitament eller undantag för lyxutsläpp har ingen plats i en rättvis omställning.

Energibesparande åtgärder för att minska efterfrågan är nödvändiga. Att fokusera på minskad efterfrågan och effektivitet innebär att vi använder mindre och behöver mindre energi – vilket gör det lättare att göra vårt energisystem miljövänligt. De energieffektivitetsåtgärder som anges i den senaste EU-lagstiftningen, till exempel införandet av "principen om energieffektivitet först", är viktiga framsteg.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Minskad efterfrågan bör också uppnås genom incitament för förändringar av beteende, livsstil och kollektiv organisation, i linje med social rättvisa. Inom transportsektorn skulle till exempel en utfasning av kortdistansflyg när det finns rimliga järnvägsalternativ, samt en viktbegränsning för personbilar eller utveckling av högkvalitativ järnvägs- och cykelinfrastruktur, leda till en minskad energiefterfrågan.

ANPASSNING AV EUROPA PÅ EN ÖVERHETTAD PLANET

Årtionden av klimatförnekelse och förseningar har gjort oss sårbara för extrema väderförhållanden, och det tilltagande motståndet mot klimatåtgärder kommer att göra situationen ännu värre. Översvämningar och bränder har förstört hem och företag, medan värmeböljor sätter liv på spel i hem och på arbetsplatser.

För att göra människor och platser mindre sårbara för klimatpåverkan kommer vi att införa en lag om klimatanpassning som bygger på ekosystembaserade lösningar.

Åtgärder för att återställa naturen och anpassa sig till klimatet kommer att förbättra markens kapillärkraft och vattnets avrinning både på landsbygden och i stadsområden genom att ge floder och flodslätter nytt liv. För att erkänna vattnets viktiga roll måste en integrerad strategi inkludera vatten i all relevant EU-politik.

Den gröna omställningen måste gå hand i hand med en stark sammanhållningspolitik för att se till att alla regioner i Europa gynnas. Vår utvidgade solidaritetsfond kommer att fokusera på klimatanpassning och beredskap för naturkatastrofer. Särskild och direkt finansiering från EU för klimatåtgärder kan minska det budgetmässiga och politiska trycket på städer och kommuner och göra det möjligt att utforma och leda omställningen lokalt, oavsett vem som sitter vid makten på nationell nivå.

På grundval av principen om europeisk solidaritet kommer vi att inrätta en europeisk fond för naturkatastrofer. Vi kommer också att utöka och samfinansiera den europeiska brandbekämpningsflottan, inklusive en gemensam resurs av "" kvalificerad professionell och frivillig personal, brandbekämpningsutrustning, brandbekämpningsflygplan samt ett centrum för samordning av nödsituationer och övervakning i nära på realtid. Att stärka civilskyddet kommer att göra Europa mer motståndskraftigt mot klimatkatastrofer.

NOLLFÖRORENING (?) HANDLAR OM HÄLSA

En europeisk union med nollföroreningar och en politik som inriktas på luft-, vatten- och markföroreningar kommer att vara en mycket hälsosammare plats att leva på. Luftföroreningar ligger bakom 300 000 förtida dödsfall varje år i EU, och barn är mest sårbara för effekterna av fina partiklar. Vi kommer att driva på för att EU höjer luftkvalitetsnormerna för alla, överallt i EU, utan undantag.

Senast 2030 måste luftkvaliteten i EU uppfylla Världshälsoorganisationens riktlinjer. Vi kommer att kämpa för ett giftfritt Europa till 2030 genom att fasa ut användningen av de mest skadliga kemikalierna med hjälp av en starkare kemikalielagstiftning.

Klimatkrisen är också ett allvarligt hot mot människors hälsa, vilket framgår av de effekter som värmeböljor, torka och andra extrema väderförhållanden har på befolkningen i allmänhet. Att minska utsläppen kommer att bidra till att undvika en förvärrad situation under de kommande åren.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

ATT FÖRA TILLBAKA NATUREN

Från fåglar och bin till hedar och våtmarker – vi måste skydda den natur som är grunden för livet på den här planeten. En miljon arter hotas av utrotning på grund av skadade ekosystem, användning av bekämpningsmedel samt klimatförändringar. Denna massutrotning måste få ett slut.

Från och med 2026 måste 10 procent av EU:s budget gå till mål för biologisk mångfald. Att vidta åtgärder mot klimatförändringarna och återställa välmående ekosystem som är rika på biologisk mångfald är två sidor av samma mynt.

Vi vill skydda en tredjedel av EU:s territorium och marina områden, så att vi kan leva i harmoni med naturen, inklusive våtmarker, skogar, marina ekosystem, jordbruksekosystem, floder och sjöar. Vi vill bygga ett transeuropeiskt nätverk för naturen som förbinder ekosystem så att arter kan migrera.

I enlighet med den naturvårdslag som vi kämpade för vill vi återställa förstörda naturområden och ekosystem i hela EU. Att arbeta med jordbrukare, fiskare och lokala samhällen är avgörande för att skydda den biologiska mångfalden och bekämpa klimatförändringarna. EU måste uppfylla de internationella åtaganden som gjordes vid FN:s konferens om biologisk mångfald (COP 15) i Montreal och vidta ambitiösa åtgärder för att skydda och återställa den biologiska mångfalden.

SKOGEN SOM EUROPAS GRÖNA LUNGA

Skogarna hotas av avskogning och konsekvenserna av klimatförändringarna. De utgör våra lungor och livsuppehållande system och är hem för den största landbaserade biologiska mångfalden och viktiga kolsänkor. Skogarna spelar också en avgörande roll för att ge oss ren luft, reglera vattnets kretslopp och förhindra jorderosion. Skydd och restaurering av skogar är avgörande för att vi ska kunna nå våra klimatmål.

Som gröna ser vi gamla skogar, naturnära skötsel och skogsplantering och restaurering som gynnar den biologiska mångfalden som nyckeln till friska skogar i Europa. Vi behöver en gemensam strategi mot skogsbränder genom naturnära blandskogar. Vi är fast beslutna att undvika kalhyggen och upprätta brandgator. Akuta åtgärder behövs för att skydda skogarna från dålig förvaltning, föroreningar och klimatförändringar.

TA HAND OM VÅRA JORDAR MED HÅLLBARA LIVSMEDEL OCH HÅLLBART JORDBRUK

Europa behöver en gemensam livsmedels- och jordbrukspolitik för att stödja förändringar i vad vi äter, hur vi producerar livsmedel och varifrån vi får dem. Jordbrukare och jordbruksarbetare genomgår en dubbel kris. Å ena sidan hotas deras verksamhet av klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald. Å andra sidan är det många inom sektorn som inte får skälig ersättning för de livsmedel de producerar.

Alla jordbrukare i Europa bör kunna få en skälig inkomst från sitt arbete. Vi måste ta itu med strukturella frågor inom livsmedelssektorn, göra vårt livsmedelssystem mer motståndskraftigt och stödja lokal produktion i linje med livsmedelssuveränitet. Vi måste se till att jordbrukarna inte utsätts för orättvis konkurrens från producenter som inte lever upp till samma regler, även från tredjeländer.

Vi behöver en grundläggande förändring bort från subventioner i industriellt jordbruk baserat på bekämpningsmedel, monokulturer och undermålig djurhållning till storskaliga investeringar i ekologiskt jordbruk och agroekologisk produktion. Den nuvarande jordbruksmodellen är starkt beroende av förbrukningsvaror som gödselmedel, djurfoder och fossila bränslen, även från länder utanför EU.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

År av missriktade subventioner har koncentrerat markinnehavet och drivit små och medelstora jordbrukare i botten. EU måste främja en ny jordbruksmodell som minskar utsläppen, skyddar miljön och främjar social rättvisa.

Denna gröna och sociala omställning för jordbruket, som stöds av omriktade EU-medel, är en möjlighet för säkra och hållbara affärsmodeller som kommer att gynna miljontals europeiska jordbrukare.

Den gemensamma livsmedels- och jordbrukspolitiken kommer att villkora EU:s jordbruksfinansiering med sociala och miljömässiga kriterier för att skapa kvalificerade jobb och öka livsmedelssäkerheten. Det innebär att en tredjedel av EU:s budget kommer att gå till hållbara livsmedelssystem som förbättrar markkvaliteten, minskar utsläppen och minskar matsvinnet, samtidigt som vi tar itu med jordbrukarnas ekonomiska situation och minskar den negativa inverkan som vårt jordbrukssystem har på utvecklingsländerna. EU behöver stärka den växtbaserade proteinsektorn och uppmuntra en övergång till mer växtbaserade dieter, med utgångspunkt i politiska förslag som det växtbaserade fördraget.

Hälsosam mat innebär också mat fri från bekämpningsmedel. Vi måste minska användningen av kemiska bekämpningsmedel för att rädda ekosystemen, hålla jorden frisk och skydda människors hälsa. Vi kommer att kämpa för en 50-procentig minskning av användningen av bekämpningsmedel till 2030. Glyfosat är inte nödvändigt för ett produktivt jordbruk och inte heller för ogräsbekämpning. Glyfosat kan och måste förbjudas, med ekonomiskt stöd till jordbrukarna för att de ska kunna göra denna omställning.

GMO-FRITT EUROPA

Vi anser att GMO inte är lösningen på de utmaningar som jordbrukssektorn står inför, och vi vill att konsumenterna ska ha kvar möjligheten att välja livsmedel som är fria från GMO. Som gröna står vi bakom försiktighetsprincipen och kommer att behålla det befintliga regelverket för alla genetiskt modifierade organismer och nya genomiska tekniker. Nya tekniker får inte undantas från det skydd som redan fastställts i EU-lagstiftningen för genetiskt modifierade organismer.

Jordbrukarna måste skyddas från jordbruksindustrins användning av immaterialrätten för att skapa ekonomiskt beroende. Alla produkter som innehåller genetiskt modifierade produkter måste vara spårbara och märkta. Nationella regeringar måste behålla rätten att förbjuda odling av genetiskt modifierade grödor.

ATT PRIORITERA DJURENS VÄLBEFINNANDE

Vi kommer att prioritera djurens välbefinnande på EU-nivå och kämpa för att EU:s politiska beslutsfattande tar större hänsyn till djurens välbefinnande, i enlighet med EU-fördragen. När jordbrukspolitiken reformeras förespråkar vi strängare regler för djurhållningsförhållanden, användning av antibiotika och djurtransporter. Zoonotisk spridning och antimikrobiell resistens riskerar att leda till ytterligare en förödande pandemi.

Vi vill få ett slut på megagårdar för djur och djurplågeri inom det industriella jordbruket. Medan Europeiska kommissionen inte gjorde någonting med det historiska europeiska medborgarinitiativet om att göra slut på buråldern, kommer vi att ta upp medborgarnas kamp så att buruppfödning äntligen förbjuds. Vi kommer att fortsätta att kämpa för strängare regler för att skydda djur under kommersiella transporter, bland annat genom en maximal transporttid på 8 timmar med en maximal transporttid på 4 timmar för vissa arter och kategorier av sårbara djur. Vi stöder också ett förbud mot transport av icke avvanda djur och export av levande djur till tredjeländer som inte respekterar EU:s djurskyddsregler. Vi stöder till fullo det europeiska medborgarinitiativet om ett pälsfritt Europa.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Vår gemensamma livsmedels- och jordbrukspolitik kommer att ta de medel som för närvarande används för att stödja ohållbar industriell djuruppfödning och omdirigera dem till att förbättra inhysningssystem och skötselmetoder i djurskyddets intresse.

Vårt åtagande omfattar starkare skydd för alla djur, inklusive djur som används inom vetenskapen, sällskapsdjur, vattenlevande djur och vilda djur. Vi kommer att kämpa för att få ett slut på grymma metoder som systematiskt dödande av hanungar, tvångsmatning, pälsdjursuppfödning, grymma jaktmetoder och tjurfäktning. Dessutom efterlyser vi en mer robust kontroll av handeln med exotiska sällskapsdjur genom införandet av EU-omfattande listor över godkända sällskapsdjursarter. Slutligen kommer vi att bekämpa valp- och kattungefabriker och förespråka humana steriliserings- och kontrollstrategier för herrelösa hundar och katter.

LIVSKRAFTIGA HAV OCH OCEANER

Europas marina regioner behöver skyddas. Det kemiska och ekologiska tillståndet i våra hav är dåligt på många platser. Kemiska föroreningar och plastföroreningar, undervattensbuller, råvaruutvinning och avfall hotar det marina livet, medan överskott av näringsämnen gör att många vatten har lite eller inget liv alls. Nuvarande bestämmelser måste stärkas och tillämpas fullt ut för att bekämpa föroreningar av havet.

För att skydda våra gemensamma hav och oceaner kommer vi att införa en havs- och oceanlag. Denna lag ska säkerställa samstämmighet mellan alla havsrelaterade politikområden och leda till rena, blomstrande, friska hav och oceaner på ett rättvist sätt senast 2030. Lagen kommer att fastställa rätten till föroreningsfria och ekologiskt hälsosamma hav och oceaner.

För att stoppa den fortsatta försämringen av de marina ekosystemen, stödja hantverksmässigt fiske med liten påverkan och kustsamhällen samt bygga upp klimattålighet måste Europa stoppa överfisket och fasa ut skadliga fiskemetoder. Den gemensamma fiskeripolitiken måste uppmuntra övergången till fiske med liten påverkan, rättvisa och transparenta kvotfördelningssystem och hållbar konsumtion av fisk och skaldjur. Denna övergång måste planeras i nära samarbete med fiskare och kustsamhällen. Marina skyddsområden måste skyddas effektivt, särskilt mot skadliga fiskemetoder som bottentrålning.

EU importerar cirka 70 procent av all fisk och skaldjur som konsumeras inom EU och har därför en global roll och ett globalt ansvar när det gäller hållbart fiske. Vi kommer att kämpa för mer ambitiösa regler på global nivå. Dessa regler bör främja fiske med låg påverkan i tredjeländer, samt lokala och småskaliga fiskare, och minska vår import av fisk och skaldjur som kommer från överfiske. Vattenbruk, såsom fiskodlingar till havs, är inte en långsiktig ersättning för vildfångad fisk och skaldjur på grund av dess negativa inverkan på miljön, fisket, lokala samhällen och djurens välbefinnande. EU måste reglera utvecklingen av vattenbruk och import av vattenbruksprodukter.

Vi kommer att kämpa mot djuphavsbrytning och kräva ett globalt moratorium. Det är hög tid att skydda djuphavens marina ekosystem. Vi kommer att motsätta oss all expansion av prospektering och utvinning av olja och gas till havs.

SÄKRA FÖRSÖRJNINGSMÖJLIGHETER FÖR ALLA

Vår gröna och sociala giv skyddar allas – särskilt de mest utsattas – rätt till livets nödvändigheter: förnybar energi och gröna transporter, anständiga bostäder och näringsrik mat samt utbildning och omsorg av hög kvalitet.

FÖRNYBAR ENERGI FÖR ALLA

Alla bör ha tillgång till tillräcklig, prisvärd och förnybar energi som en grundläggande rättighet. 125 miljoner människor i EU kämpar för att värma upp sina hem. Särskilt kvinnor och äldre människor drabbas oproportionerligt hårt. Att utrota energifattigdomen är en viktig prioritering för EU.

Vi stöder en energigaranti för att förse alla hushåll med en tillräcklig mängd energi till ett överkomligt pris. Sårbara grupper kommer att få riktat stöd, även för energibesparande investeringar, och inget sårbart hushåll kommer att bli avskuret från sina energibehov på grund av sin oförmåga att betala.

Att förbruka sin egen energi, dela den med grannar och gå med i en energigemenskap måste bli en möjlighet som alla kan dra nytta av. Vi kommer också att se till att lagringstekniker som batterier och "fordon till nätet" är tillräckligt utbyggda och tillgängliga för alla.

BOSTÄDER TILL RIMLIGT PRIS FÖR ALLA

En bostad är en rättighet, inte en handelsvara. Anständiga, bekväma bostäder som är varma på vintern och svala på sommaren bör vara tillgängliga för alla. Varje natt finns det 900 000 hemlösa i EU, medan miljontals människor kämpar med stigande hyror i storstäderna och energifattigdom på grund av bostäder av dålig kvalitet – alla symptom på kronisk underinvestering i prisvärda och sociala bostäder av hög kvalitet och med god isolering.

Vi måste uppmuntra och öka offentliga och privata investeringar i prisvärda bostäder, inklusive sociala bostäder. Vi stöder införandet av hyreskontroll i städer och regioner där hyrorna har exploderat och blivit närapå omöjliga att betala. I likhet med flera gröna städer i EU förespråkar vi begränsningar av korttidsuthyrning till turister för att hålla hyrorna nere. Vi kommer att fortsätta kämpa för unga människors rätt att leva i full självständighet.

Vi måste ta ett europeiskt grepp om den offentliga bostadspolitiken, definiera bostäder som en grundläggande rättighet och skydda dem som hyr fastigheter från exploatering. EU:s finansiering av allmännyttan måste fortsätta efter att den nuvarande fonden för återhämtning och resiliens har löpt ut. Vi kommer att kämpa för en EU-plan för prisvärda bostäder, som också finansieras med nya pengar från EU, för att stödja investeringar i hela Europa.

VARMT PÅ VINTERN, SVALT PÅ SOMMAREN

Vi behöver ett EU-program för att renovera bostäderna för låginkomsttagare med de högsta energiräkningarna. Ett storskaligt socialt energirenoveringsprogram kan se till att alla bor i ett hälsosamt och fossilfritt hem senast 2040. 75 % av byggnaderna i Europa är energiineffektiva och står för 36 % av koldioxidutsläppen – alltså innebär renovering och eftermontering en enorm möjlighet till förbättring.

Stödet måste vara tillgängligt för alla, med huvuddelen av finansieringen inriktad på de mest utsatta, och renoveringen måste vara kostnadsneutral för hyresgästerna. EU:s, medlemsländernas och privata investeringar i renoveringsprojekt kommer att ge trevligare och grönare platser att bo på och skapa kvalificerade jobb. Våra skatteförslag kommer att stimulera offentliga investeringar i gröna bostäder på medlemsstatsnivå och frigöra privata pengar till att renovera Europas bostäder.

HÄLSOSAM MAT FÖR ALLA

En övergång till ett hållbart och klimatvänligt livsmedelssystem är absolut nödvändig för att människor i Europa ska kunna njuta av prisvärda och näringsrika livsmedel som producenterna får skälig ersättning för. Många viktiga riskfaktorer för icke-smittsamma sjukdomar som cancer är kostrelaterade. Vår vision är att sammanföra konsumenter och producenter, ge människor möjlighet att göra välgrundade val och se till att jordbrukarna får skäligt betalt.

Vi kommer att fastställa rätten till mat som en princip i EU-lagstiftningen, vilket leder till särskilda sociala trygghetsmekanismer på nationell nivå som garanterar tillgång till hälsosam mat och samtidigt stöder lokala leveranskedjor.

Vi kommer att stödja små och ekologiska jordbruk med storskaliga investeringar. Miljontals européer har kämpat med skyhöga matpriser under de senaste åren. Ingen ska behöva avstå från hälsosam och hållbart producerad mat för att den är för dyr.

Det är dags att stoppa den spekulation i livsmedel som leder till hunger i världen. Våra förslag om skatt på finansiella transaktioner och vinster kommer att bromsa den spekulation som driver upp livsmedelspriserna för hushållen.

VATTEN ÄR EN MÄNSKLIG RÄTTIGHET

Tillgång till rent vatten bör garanteras som en grundläggande rättighet. Vattenbristen kostar redan miljarder varje år. Jordbrukare och låginkomsthushåll är bland de värst drabbade och Medelhavsområdet är särskilt sårbart.

Det krävs omedelbara åtgärder för att skydda allas rätt till rent och tillräcklig mängd vatten. Vi vill förbjuda privatisering av vattenresurser. Vatten bör betraktas som en naturtillgång och förvaltas av offentliga organ. Vi använder befintlig EU-lagstiftning för att skydda sårbara reserver och prioritera dricksvatten framför andra användningsområden.

RÄTTVIS RÖRLIGHET FÖR ALLA

Vi vill att människor enkelt ska kunna resa med billig med hållbar kollektivtrafik. Trafiken är avgörande för alla, varje dag. Den knyter samman människor, samhällen och företag, samtidigt som nöjesresor och resor för att träffa vänner och familj bör vara en av livets höjdpunkter.

I dag är transportsystemen uppbyggda så att de gynnar de rika och missgynnar människor i största allmänhet samt vår planet. Arbetarklassområden drabbas hårdast av luftföroreningar och buller, och människor i dåligt anslutna landsbygds- och förortssamhällen har ofta inget annat val än bilen. Transporter med höga utsläpp subventioneras på ett perverst sätt, och privata jetplan gör att utsläppen blir allt högre.

Vi kommer att införa ett europeiskt ramverk för klimatbiljetter, så att varje del av Europa erbjuder ett prisvärt kollektivtrafikpass som enkelt kan användas i olika kollektivtrafikslag. Fram till dess bör nationella fastprisbiljetter för lokal kollektivtrafik i medlemsländerna få ett större genomslag. Ungdomar, ensamstående föräldrar, fattiga, personer med funktionsnedsättning och äldre bör kunna dra nytta av reducerade biljettpriser.

Europa måste investera i bättre kollektivtrafik, säkra och hållbara cykelnät och människocentrerad stadsplanering, för såväl städer som landsbygdssamhällen. När Europa fasar ut förbränningsmotorer kommer elbilar att stå för en del av minskningen av transportutsläpp. Men ett verkligt svar på problemen är att ge mycket mer utrymme åt kollektivtrafik. För att göra elbilar överkomliga och skapa en andrahandsmarknad bör EU kräva att de införs i företagsflottor.

KOPPLA SAMMAN EUROPA MED EN INFRASTRUKTURUNION

Vi måste kraftigt öka investeringarna i och samordningen av järnvägstransporter för att bokstavligen koppla samman Europa som en del av vår infrastrukturunion. Järnvägsinfrastrukturen i många europeiska regioner är i dåligt skick och det finns ingen som helst täckning för höghastighetståg i stora delar av Central- och Östeuropa. EU måste därför prioritera investeringar i modernisering och konvergens av underförsörjda regioner.

För att främja hållbara långdistansresor kommer vi att investera i nattågsinfrastruktur och skapa en europeisk biljettplattform för att göra det enkelt att boka gränsöverskridande resor med hållbara transporter. Landsbygdsområden och regioner med dåliga förbindelser kommer att prioriteras när det gäller transportinvesteringar, inklusive bildelningsinitiativ, färjor och godstransporter på järnväg.

Vi kommer att se till att rättvisare priser visar den verkliga kostnaden för förorenande transporter, och beskatta flygresor och bränsle ordentligt där effektiva klimatvänliga alternativ inte kan införas. Vi kommer att minska efterfrågan på flygresor genom att införa en avgift för frekventa resor, med undantag för öregioner, samt förbjuda kortdistansflyg där det finns alternativ. Vi kommer att kämpa för att införa ett förbud mot privata jetplan. Vi försvarar en rättvis omställning för alla transportarbetare och kommer att skydda arbetstagare och passagerare genom trafiksäkerhetsåtgärder och en EU-omfattande hastighetsbegränsning.

UTBILDNING AV HÖG KVALITET FÖR ALLA

Alla i Europa bör ha tillgång till offentlig utbildning av hög kvalitet och livslångt lärande, oavsett var de bor eller hur rika de är. Utbildning kan rusta våra samhällen så att de kan övervinna ojämlikhet, göra framsteg i den gröna omställningen och fortsätta att ligga i framkant inom vetenskap och kultur. Jobb i nya gröna industrier kan bara tillsättas om vi har de människor som är utbildade för att ta dem.

Vi har varit ivriga anhängare av Erasmus+ sedan starten och kommer att införa en Erasmus Equality-princip för att se till att elever som annars inte skulle ha råd med Erasmus får tillräckligt med pengar för att fullt ut finansiera sin tid utomlands. Erasmus+ måste vara lika tillgängligt för alla, oavsett vilket land man kommer ifrån eller vilken ekonomisk bakgrund man har.

Vår gröna och sociala giv kommer att introducera ett gemensamt grönt utbildningsprojekt som hjälper till att koppla samman skolor, universitet och utbildningscentrum för att samlas utbildningsinstitutioner i hela Europa. Medborgarutbildning om EU, inklusive utbildning i anti-extremism, antihat och antirasism, bör ingå i läroplaner och icke-formell utbildning som erkänns på EU-nivå. Utbildningsinvesteringar är en viktig del av våra förslag för att finansiera omställningen, och måste ge alla möjlighet att lära sig och tillhandahålla de färdigheter vi behöver för framtiden.

TILLGÅNG TILL HÄLSO- OCH SJUKVÅRD FÖR ALLA

Hälsa är någonting som alla har rätt till. Pandemin var ett tragiskt bevis på att underinvesteringar, privatisering och försummelse av förebyggande åtgärder utsätter patienter och vårdpersonal för risker, både fysiskt och psykiskt.

En europeisk hälsounion bör se till att medlemsländerna ger alla i Europa en allmän hälso- och sjukvård. Vi kommer att arbeta för att eliminera ojämlikheter i hälsa och garantera tillgång till prisvärda läkemedel och behandlingar, även för cancer och sällsynta sjukdomar. Detta genom att inkludera alla delar av samhället, särskilt de mest utsatta och rasifierade grupperna. Ingen i Europa ska känna sig tvingad att flytta till ett annat land på grund av oönskade vårdbehov. Europeisk

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

lagstiftning om allmän hälso- och sjukvård kommer att kräva att alla medlemsländer tillhandahåller denna grundläggande sociala rättighet.

Vi ser fortfarande konsekvenserna av pandemin över hela Europa. Många människor uppvisar fortfarande symptom på långvarig covid. Vi måste främja forskning om de långsiktiga konsekvenserna av covid-19-infektion. Europeiska unionen bör skapa en EU Health Force för samarbete om hälsokriser och katastrofinsatser. All politik bör ses ur ett hälsoperspektiv.

ETT GRÖNT SAMHÄLLE ÄR ETT OMTÄNKSAMT SAMHÄLLE

Samhället bygger på omsorg. Det är vår förbisedda, undervärderade och ofta obetalda grund. Som gröna vill vi bygga ett samhälle där vi bryr oss om varandra och ser omsorg som en övergripande prioritering och ett helt centralt begrepp. I takt med att de europeiska samhällena blir äldre kommer vikten av omsorg att växa, särskilt i de europeiska länder som nyligen har upplevt en stor utvandring.

Vår gröna och sociala giv är också en vårdöverenskommelse. Vi kommer att driva på för att förbättra arbetsvillkoren för vårdpersonal, samtidigt som vi skyddar allas rätt till ordentlig vård. Vi kommer att investera i omfattande, livslånga strategier, såsom allmän tillgång till förskola och barnomsorg och avinstitutionaliserad vård för funktionshindrade och äldre. Förskoleverksamhet och barnomsorg måste räknas som sociala investeringar i EU:s finanspolitiska ramverk.

PSYKISK HÄLSA ÄR POLITISKT

Vår universella hälsoförsäkring kommer utöver fysisk hälsa se till att de offentliga hälso- och sjukvårdssystemen omfattar mentalvård utan extra kostnader för enskilda. Psykisk och fysisk hälsa måste värderas lika. För att ta itu med den psykiska hälsokrisen inser vi behovet av inkluderande och omfattande förebyggande och läkande strategier som omfattar kultur och idrott samt sociala och kreativa aktiviteter.

DAGS ATT OMRÖVA EUROPAS NARKOTIKAPOLITIK

Narkotikapolitiken måste baseras på bevis, inte fördomar. Vi förespråkar en EU-strategi som bygger på skademinskning, hälsa och stöd för människor som lider av narkotikamissbruk och som minimerar de negativa sociala effekterna av narkotikamissbruk. Vi arbetar för att avkriminalisera cannabis för vuxenanvändning med målet att legalisera och reglera samtidigt som minderåriga skyddas.

FAIR PLAY INOM IDROTTE

Idrott förenar människor i Europa, främjar hälsa och social sammanhållning. Europeisk finansiering bör vara mer lättillgänglig och bättre motivera idrottsvärlden att uppfylla klimatmålen. En oberoende europeisk byrå mot korruption bör säkerställa öppenhet och integritet inom idrotten i hela världen. Att fastställa tydliga standarder kommer att möjliggöra stora internationella idrottsevenemang i Europa som uppfyller klimatmålen och respekterar de mänskliga rättigheterna.

ATT BYGGA ETT EUROPA MED SOCIALA RÄTTIGHETER

Vår gröna och sociala giv kommer att sätta människor och deras välbefinnande i centrum för Europas gröna omställning och ekonomi. Den sociala välfärdsstaten var en av Europas största framgångar. Att återuppbygga denna välfärdsstat för 2000-talet är det enda sättet att skydda och utvidga de sociala rättigheterna för alla i Europa. Ett Europa med sociala rättigheter måste stärka och skydda arbetstagare och samhällen i omvandling och vara inkluderande för alla. Det måste skydda de människor som möter flera och intersektionella former av diskriminering i sina dagliga liv.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

ANSTÄNDIGA JOBB FÖR ALLA

Europeiska arbetstagare förtjänar en skälig lön, särskilt efter år av prisökningar. Vi kämpar för att få slut på fattigdom bland förvärvsarbetande. Under den senaste mandatperioden fick vi genom ett EU-omfattande ramverk för minimilöner som fastställer minimilöner på en skälig nivå som indexeras till levnadskostnaderna. Vi fick igenom åtgärder om lönetransparens som kommer att bidra till att få slut på de enorma löneskillnader som finns inom företag och institutioner.

Vi kämpar för en lagstiftning som erkänner plattformsarbetare som arbetstagare, med alla de rättigheter till minimilöner, kollektivförhandlingar, anställningsvillkor och skydd som arbetstagare enligt lag har rätt till.

Jobben inom de viktigaste sektorerna för framtiden, från byggnation och vård till energi och utbildning, måste vara välbetalda. Vi stöder fackföreningarnas roll när det gäller att se till att arbetstagarna får sin rättvisa andel av vinsterna. Våra skatteförslag kommer att minska skattebördan för arbetstagare och stödja tillgången till energi, livsmedel och bostäder för de fattigaste genom att öka skatterna på förorenare och de förmögna.

BEKÄMPA FATTIGDOM PÅ ETT ÖVERGRIPANDE SÄTT

Alla har rätt till en skälig inkomst. Ett starkt socialt skyddsnät bör skydda människor i övergångsskeden och de som inte kan arbeta. Vi efterlyser ett ramdirektiv för EU om minimiinkomst för att fastställa en lämplig stödnivå (60 procent av medianinkomsten) i varje EU-land för personer som befinner sig mellan jobb eller som inte kan arbeta, och som garanterar dess täckning och nyttjande. Detta bör inte undergräva nationella kollektivförhandlingsmodeller eller socialförsäkringssystem.

Det kortsiktiga arbetslöshetsförsäkringsprogrammet SURE bör göras permanent för att skydda försörjningen för arbetstagare som påverkas av omställningen. Vi fortsätter att kräva en integrerad fattigdomsbekämpningsstrategi för EU för att få slut på hemlösheten senast 2030 och åtminstone halvera barnfattigdomen senast 2030 och avskaffa barnfattigdomen senast 2040.

Universell basinkomst bör undersökas och studeras. Vi förespråkar därför nationella pilotprojekt för basinkomst.

INGET OM ARBETARE UTAN ARBETARE

Vår gröna och sociala giv skyddar arbetstagarna och deras rättigheter. Vi vill bygga en union där människor behandlas korrekt och får betalt för sitt arbete, särskilt de viktiga arbetstagare som håller samhället i gång och alla som bygger den infrastruktur som krävs för en grön morgondag.

Det ska inte finnas något om arbetare utan arbetare. Vi kommer att kämpa för fackföreningarnas rätt att organisera sig, förhandla kollektivt och strejka. Arbetstagare som påverkas av den gröna och digitala omställningen bör ha garanterad rätt till information, delaktighet genom kollektivförhandlingar och social dialog samt utbildning. Facklig organisering för nya eller icke-standardiserade arbetsformer bör stödjas för att garantera alla arbetstagares rättigheter. Dessa rättigheter och standarder bör skyddas av en lag om rättvis omställning. Ett direktiv om livslångt lärande bör skydda rätten till betald ledighet för utbildning.

RÄTTVIS RÖRLIGHET FÖR ARBETSTAGARE

Europa måste möjliggöra och skydda rättvis rörlighet för arbetstagare över gränserna, så att ingen faller mellan stolarna i nationellt splittrade sociala system. För att undvika social dumpning måste sociala rättigheter och tillgång till arbetsmarknaden säkerställas. Administrativa uppgifter bör kunna

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

utföras på olika språk, sociala tjänster bör vara öppna för gränsöverskridande arbetstagare och den sociala samordningen på EU-nivå bör främjas. Erkännandet av yrkeskvalifikationer bör underlättas.

Många EU-länder lider av konsekvenserna av den massiva utvandringen. Den ekonomiska och sociala sammanhållningen mellan EU-länderna måste vara en prioritet för EU:s politiska beslut och investeringar för att förbättra livskvaliteten och möjligheterna för människor i hela Europa.

NYA RÄTTIGHETER FÖR FRAMTIDENS ARBETE

Arbete ska ske på anständiga villkor och under säkra förhållanden. Vi kommer att avveckla det nuvarande systemet som utnyttjar praktikanter och lärlingar. Vi kommer att sätta stopp för obetalda praktikplatser så att unga människor garanteras ordentlig lön och säkra arbetsförhållanden. Arbete mellan länder arbete och migrantarbete bör regleras ordentligt och alla arbetstagare bör få anständigt boende till rimligt pris.

Åtgärder för hälsa och säkerhet på arbetsplatsen måste uppdateras och genomföras för att ta hänsyn till klimatförändringarna, till exempel regler om värmeböljor och arbete i extrema temperaturer. För mycket arbete orsakar stress och ohälsa. Vi kommer att införa åtgärder som minskar arbetstiden och förbättrar balansen mellan arbete och fritid, inklusive en EU-rättighet att koppla ned, rätt till distansarbete och flexibilitet i arbetstiderna. Vi stöder ansträngningarna i hela EU för att införa en fyradagars arbetsvecka. Vi kommer inte att låta arbetstagare övervakas av verktyg baserade på artificiell intelligens.

LIKA LÖN FÖR LIKA ARBETE

Vi kommer att kämpa för lika lön för lika arbete och lika möjligheter för alla på arbetsplatsen. Att helt eliminera löneskillnaderna mellan kvinnor och män genom bindande åtgärder för alla arbetsgivare är något som borde ha gjorts för länge sedan. Löneskillnaderna mellan könen beror på faktorer som etnicitet, funktionsnedsättning, tillgång till utbildning och ålder. Olika grupper av kvinnor upplever mycket olika löneskillnader.

Allmän och lika tillgång till barnomsorg och långtidsvård och en översyn av direktivet om balans mellan arbete och fritid samt direktivet om mammaledighet kan föra Europa mot en fullt betald föräldraledighet som är lika lång och heltäckande.

LIKA MÖJLIGHETER REDAN FRÅN BÖRJAN

Eftersom början av livet är avgörande kräver vi tillräcklig finansiering av den europeiska barngarantin för att se till att alla barn har tillgång till vård, barnomsorg, hälsosam kost, lämpligt boende och hälso- och sjukvård. Samtidigt vill vi stödja föräldrarnas deltagande på arbetsmarknaden. Alla barn har rätt att delta i lek, rekreation, idrott och kultur.

Alla barn i EU ska ha garanterad tillgång till högkvalitativ omsorg och utbildning – oavsett nationellt pass. Vi vill arbeta med medlemsländerna för att se till att de ytterst nödvändiga investeringarna i infrastruktur för utbildning och omsorg äntligen genomförs.

EN EKONOMI SOM FUNGERAR FÖR ALLA

Europeiska unionen är den viktigaste nivån för klimat- och miljöpolitik, där vi fattar de avgörande, gemensamma beslut som styr de europeiska samhällena i en grönare riktning.

Tack vare klimatrörelsens mobilisering lyckades vi gröna driva på för en europeisk grön giv 2019 och sätta klimatkrisen högst upp på dagordningen. Men framstegen är för få och för långsamma. Ju

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

snabbare Europa går framåt med sin gröna omställning, desto snabbare kommer våra investeringar och ansträngningar att löna sig. Klimatet kommer inte att vänta på att andra kriser ska passera.

Vår gröna och sociala giv innebär en omfattande investeringsplan för att bygga ett välmående och dynamiskt samhälle baserat på klimatneutralitet, gröna industrier och grön teknik samt hållbar digitalisering.

INVESTERA I EN GRÖN OCH BÄTTRE FRAMTID

EU:s ekonomiska politik och skattepolitik måste inriktas på att förbättra människors välbefinnande och livskvalitet och på att upprätthålla ett stabilt klimat och en hälsosam miljö. I brott med åtstramningar måste Europa möjliggöra och uppmuntra investeringar för att lösa dagens och framtidens problem.

Vi kommer att se över de godtyckliga gränserna för Maastrichtkriterierna och stabilitets- och tillväxtpakten. De har gjort Europa sårbart för kriser och lett till nedskärningar av offentliga tjänster i flera länder och begränsade offentliga investeringar, vilket undergräver den sociala sammanhållningen.

Istället kommer vi att införa en ny välfärdsbaserad makroekonomisk styrning som prioriterar kvalitetsinvesteringar i kollektiva nyttigheter och den gröna omställningen framför det föråldrade paradigmet med tillväxt till varje pris för att undvika ytterligare kriser och deras sociala konsekvenser.

Vi efterlyser införandet av en grön gyllene regel och en reformerad europeisk planeringstermin för att skapa utrymme för framtidsinriktade gröna och sociala investeringar. Vi kommer att se över reglerna för statligt stöd och offentliga investeringar för att uppmuntra gröna investeringar utan att undergräva rättvis konkurrens på den inre marknaden.

Europeiska centralbankens mandat bör ses över så att det omfattar full sysselsättning vid sidan av prisstabilitet. Eftersom fossila bränslen är känsliga för prisökningar och driver på inflationen vill vi också att Europeiska centralbanken ska använda alla verktyg som står till dess förfogande för att uppmuntra gröna investeringar, inklusive differentierade räntesatser.

GRÖNARE INDUSTRI FÖR VÅR FRAMTIDA KONKURRENSKRAFT

Den gröna omställningen är vår generations utmaning, och den kommer inte att kunna genomföras utan en aktiv industripolitik. Att göra industrier grönare genom investeringar i Europa är en enorm möjlighet när det gäller både konkurrenskraft och klimatneutralitet.

Vi kommer att driva på för en grön och social omställningsfond som motsvarar minst 1 procent av EU:s BNP per år, huvudsakligen finansierad genom gemensam upplåning på EU-nivå.

Detta är ryggraden i vår infrastrukturunion och kommer att finansiera gröna infrastrukturprojekt som kollektivtrafik och godstransporter på järnväg, förnybar energi och anslutningar till energinät. Den kommer att finansiera framväxande gröna industrier och djupgående renovering av bostadsbeståndet. Fonden kommer också att stödja utbildningsprogram som är nödvändiga för att skapa anständiga jobb i nya gröna sektorer och förbättra den sociala infrastruktur som krävs för en rättvis omställning.

Fonden är en viktig hävstång för att bekämpa avindustrialiseringen i hela EU och kommer att stödja medlemsländer med mindre ekonomiska resurser och sektorer som påverkas av omställningen. Investeringar på EU-nivå behövs för att skydda den inre marknaden och vinna politiskt stöd för den gröna omställningen i alla EU-länder.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

EU:s industripolitik måste utformas med medverkan av medborgare, fackföreningar och företag och inte bli ett sätt att socialisera kostnaderna och privatisera vinsterna. Vi kommer att se till att de offentliga finanserna drar nytta av intäkterna från investeringar i industrier, till exempel genom aktieandelar. Sociala villkor måste garantera att det skapas kvalificerade arbetstillfällen. Industripolitik bör inte införas på bekostnad av utsläppsminskningar och reglering. EU:s stöd till forskning och utveckling bidrar till vetenskaplig och teknisk utveckling, liksom till andra samhällsviktiga sektorer, , och bör ökas.

FINANSIERING AV DEN GRÖNA OCH SOCIALA GIVEN

Pengarna för att finansiera denna välbehövliga investering finns där. Vi är övertygade om att EU kan hjälpa till att kanalisera dem till gröna och sociala investeringar. En blandning av finanspolitik, offentliga investeringar och privata initiativ kommer att driva på denna förändring. Ett rättvisare ekonomiskt system kräver större omfördelning, bättre användning av offentliga medel och att alla aktörer i samhället spelar sin roll.

ATT SKAPA ETT RÄTTVIST SKATTESYSTEM

Europa behöver ett rättvist skattesystem som tar bort bördan från arbetstagare och småföretag och får de som förorenar, multinationella företag och de superrika att betala sin beskärda del.

Vi kommer att fastställa en miniminivå för kapitalvinstskatt i EU för att balansera skattebördan bort från arbetstagarna. Vi kommer att täppa till kryphålen i OECD:s avtal om minimiskatt för företag och pressa EU:s medlemsländer att genomföra avtalet på en högre nivå. Kryphål som ger utrymme för skatteflykt och skatteundandragande inom och utanför EU samt bedrägeri och penningtvätt kommer att stängas. Vi kommer att kämpa mot skatteparadis, vare sig de finns i EU eller någon annanstans i världen.

Europeiska unionen behöver större budgetresurser för att möta våra gemensamma utmaningar. Europa måste utvidga gränsskatten på koldioxid till nya förorenande sektorer, tillämpa principen om att förorenaren betalar inom alla sektorer och avskaffa fria kvoter före det nuvarande datumet 2034. Vi kommer att öka omfattningen av befintliga skatter på plast.

Vi kommer att driva på för att kraftigt öka storleken på EU:s sociala klimatfond för att säkerställa en rättvis omställning för låginkomsthushåll.

Vi efterlyser en EU-omfattande förmögenhetsskatt för att bekämpa ojämlikhet och finansiera den gröna omställningen. Dessutom kommer vi att driva på för en europeisk skatt på finansiella transaktioner för att generera intäkter och samtidigt stävja spekulation. Vi kommer att göra EU:s vinstskatt på energiföretag permanent för att förhindra profitering i framtida energikriser och tillämpa den även på råvaruhandlare och banker.

GRÖNARE FINANSIERING PÅ RIKTIGT

Vi kommer att reglera finansiella tjänster för att främja långsiktiga investeringar i en grön och social framtid framför kortsiktiga spekulationer. Vi kommer att kämpa för att revidera den gröna taxonomin för att se till att gas och kärnkraft inte grönmålas som "hållbara". Fossil gas och kärnkraft kan inte betecknas som ren energi.

Investeringar i nya kol-, olje- och gasutvinningsprojekt, koleldade energiprojekt och de företag som utvecklar dem måste motverkas. En fortsatt utveckling av verksamheter med höga utsläpp äventyrar EU:s klimat- och miljöåtaganden och ökar de finansiella riskerna.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Vi kommer att tvinga finansiella aktörer att anta robusta klimatomställningsplaner för att stödja deras ekonomiska omställning och möjliggöra en gradvis omvandling. Deras innehåll och genomförande måste regleras, med sektorspolitik för de verksamheter som släpper ut mest koldioxid och metoder för att fastställa mål för minskade koldioxidutsläpp. Vi kommer att kämpa för att inkludera all verksamhet inom banksektorn i direktivet om tillbörlig aktsamhet avseende företags hållbarhet, så att banksektorn är ansvarig för sina investeringars inverkan på mänskliga rättigheter, miljö och klimat.

STABILA OCH INKLUDERANDE BANKER FÖR EUROPA

Hushållen ska inte längre behöva stoppa pengar i fickorna på finansiella aktörer som spekulerar i livsmedel, energi och bostäder eller bära konsekvenserna av finansiella krascher. EU måste fullborda sin försenade bankunion och införa ett gemensamt insättningsgarantisystem.

Europeiska centralbanken bör erbjuda en offentlig digital euro som ett alternativ till privata betalningssystem. Kryptovalutamarknader bör regleras ordentligt, inklusive deras miljöpåverkan, och människors rätt att få tillgång till och använda kontanter bör skyddas som en fråga om inkludering.

ATT SLUTA CIRKELN MED EN CIRKULÄR EKONOMI

Producera, konsumera och slänga – ekonomin i vårt samhälle leder till resursanvändning som överskrider gränserna för vår planet. Om vi inte gör något för att ändra på detta kommer vi år 2050 att behöva tre jordklot för att tillgodose vårt behov av råvaror. Denna linjära modell underblåser klimatkrisen, miljöförstörelsen och kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i samband med resursutvinning. Den gör våra leveranskedjor sårbara för kriser och våra ekonomier och företag beroende av import.

Avfall måste bli produkter av ett systemfel. . Vi vill bygga en helt förnybar, helt cirkulär och giftfri ekonomi till 2040 med tydliga och bindande mål och övergångsmöjligheter för att minska konsumtionen och resursanvändningen till 2030.

Eftersom den gröna omställningen kräver allt större mängder metaller måste vi anta en tillräcklighetsstrategi och prioritera utvecklingen av kapaciteten för bearbetning och återvinning av strategiska material.

Om utvinning i EU visar sig vara nödvändig för att säkerställa säkra och hållbara leveranskedjor måste vi införa de högsta miljömässiga och sociala standarderna. Det får inte finnas några undantag från EU-lagstiftning eller villkor för mänskliga och miljömässiga rättigheter, eller från strikta och oåterkalleliga gruvfria områden och kontinuerliga ansträngningar för att förbättra gruvteknik och arbetsvillkor (inklusive hälso- och säkerhetstäckning) och förbud mot de mest skadliga. Berörda samhällen – särskilt Europas sista ursprungsbefolkning, samerna – måste garanteras tidig information, deltagande, samtycke och rättvis ersättning.

NOLLAVFALL ÄR FRAMTIDENS AFFÄRSMODELL

Vår vision är en helt cirkulär ekonomi där vi återanvänder, förädlar, delar och återvinner våra produkter för att hålla materialen i ett slutet kretslopp. Detta tillvägagångssätt skyddar resurser och klimatet och sparar pengar för konsumenterna eftersom produkterna håller längre. Miljö- och konsumentskydd går hand i hand. Som gröna kommer vi att driva på för ett snabbt genomförande av de obligatoriska hållbarhetskraven för våra produkter och för EU-åtgärder för att säkerställa att industrin uppfyller kraven.

Vi kommer att bekämpa att produkter blir obrukbara i förtid , även från programvara och bristen på reparerbarhet, som ödelägger såväl planeten som hushållens budgetar. Vi kommer att se till att en

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

effektiv och prisvärd rätt till reparation, inklusive en EU-omfattande reparationspoäng och en öppen reparationsmarknad för oberoende reparatörer och konsumenter, införs på rätt sätt. Vi kommer att stödja skapandet av en inre marknad för begagnade varor och renovering. Vi vill ha nya tekniska standarder, som den gemensamma laddaren, som stimulerar produkternas hållbarhet och som banar väg för ett avfallsfritt samhälle utan avfallsexport till tredjeländer.

BYGGA EN SOCIAL OCH SAMVERKANSDRIVEN EKONOMI

Vår vision av ekonomin är dynamisk och cirkulär, där de små och medelstora företag som utgör ryggraden i Europas ekonomi blomstrar tillsammans med nya modeller för samhällen och sociala samarbetsdrivna ekonomier.

Små och medelstora företag bör verka på lika villkor som stora företag. Vi strävar efter att undvika byråkrati och reglering som är mer komplex, stelbent eller på annat sätt gör det mer komplicerat än vad som är nödvändigt för att skydda det allmänna bästa. Vi främjar digitala verktyg närhelst de kan göra det lättare att följa reglerna.

Modellen i hållbar offentlig upphandling bör frigöras för att främja höga ekologiska och sociala standarder och främja kollektiva förhandlingar. EU-lagstiftningen bör möjliggöra alternativa ekonomiska modeller som kooperativ, crowdfunding, socialt entreprenörskap och allmänningar. Denna grogrund för lokala initiativ bör stärkas, med prioritet för sektorer som möter stark internationell konkurrens, t.ex. textil.

HÅLLBAR DIGITALISERING FÖR MÄNNISKORNA OCH PLANETEN

Digital teknik blir en allt viktigare del av våra liv. Den bör skydda individers rättigheter och tjäna det allmänna bästa före privata företags intressen. Europa är fångat mellan USA:s övervakningskapitalism och Kinas statskontroll och behöver en rättighetsbaserad, decentraliserad strategi för digitaliseringen för att kunna dra nytta av dess fördelar.

Vi kommer att introducera ett europeiskt datarum som öppnar för användning av anonymiserade sociala data som tjänar det allmänna bästa, inklusive kampen för klimaträttvisa och medicinsk forskning. Interoperabilitet är nyckeln till en framgångsrik digital politik. Det europeiska ramverket för interoperabilitet är en bra utgångspunkt, men det skapar ännu inte lika villkor. Vi kommer att driva på för att öppna standardiseringen för utvecklare, civilsamhället och små och medelstora företag. Deras engagemang måste kompenseras så att alla kan delta på lika villkor i denna process.

Om digitaliseringen verkligen sker öppet och med rättigheter som skyddas av lagstiftning kommer den att vara en möjlighet för människor i Europa. Ny EU-lagstiftning kommer att ge större valfrihet och öppenhet på nätet och skydda mot kränkningar av rättigheter och friheter. EU behöver dock införa en Digital Fairness Act för att skydda människor från påträngande reklam på nätet.

Vi kommer att lagstifta för att öka återanvändning och återvinning av digitala enheter och komponenter inom EU och minska energiförbrukningen kopplad till databehandling och kryptovaluta för att massivt minska internets materiella fotavtryck.

FORTSÄTTNING PÅ EN FRAMGÅNGSSAGA: ATT SKYDDA EUROPEISKA KONSUMENTER

Starka konsumentskyddsåtgärder som roamingrättigheter, passagerarrättigheter och produktsäkerhetsåtgärder är stora framgångar för den inre marknaden. Men eftersom ekonomin förändras snabbt behöver EU:s höga standarder snarast uppdateras för att skydda människor, särskilt på nätet.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Konsumenter bör åtnjuta samma rättigheter online och offline. Eftersom en allt större del av e-handeln omfattar potentiellt osäkra inköp direkt från tredjepartssäljare efterlyser vi större ansvar på onlinemarknadsplatserna och utökade och samordnade godkännande- och testförfaranden från tull- och marknadsövervakningsmyndigheterna.

Som gröna kommer vi att se till att människor får tydlig och omfattande information om miljöpåverkan av produkter och tjänster som säljs i EU, inklusive information om produktens förväntade livslängd och dess miljöpåverkan. På den inre marknaden får det inte finnas några första eller andra klassens konsumenter. Produkter som marknadsförs på samma sätt i olika europeiska länder måste vara av samma kvalitet och sammansättning. Konsumenternas rättigheter ska upprätthållas fullt ut överallt i EU.

KAPITEL II: MODET ATT STÅ UPP MOT EXTREMHÖGERN – FÖR ETT EUROPA MED DEMOKRATI, FEMINISM OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Charlie vill bara vara Charlie. Inget annat. Varför är hans kön så svårt för omvärlden att acceptera?

Zara vet vad hon vill: få slut på den fruktansvärda smärtan vid endometriosis. Hitta ett läkemedel som kan hjälpa så många människor. Men ibland verkar det som om människor inte kan se längre än till hennes hudfärg, efternamn eller klädval.

Daniel vill skrika ut det till hela världen. Han är kär i en man. Han vill gå ut på kvällen, gå på Sofias gator med sin partner och ta med honom till företagets julfest.

Förra året röstade Mirna för ett alternativ till korruption, hot och manipulation i sitt hemland, men demokratin och rättssäkerheten fortsätter att försämrats. Istället för att gå till jobbet demonstrerar Mirna nu varje dag, tillsammans med tusentals andra medborgare, för att få till stånd en förändring.

Fördomar, diskriminering och hot mot rättvisa demokratiska processer fortsätter att hålla de europeiska samhällena tillbaka. Men vi kan förändra detta. Det måste förändras.

En europeisk union med demokrati, frihet och grundläggande rättigheter är vår att bygga.

Rasismen har aldrig försvunnit. Till exempel ökar den antimuslimska rasismen, antisemitismen och antiziganismen. Diskriminering och utestängning är fortfarande alldeles för vanligt för personer med funktionsnedsättning, personer som lever i fattigdom och andra utsatta grupper.

Vid Europas gränser dör människor. Migrationsrutterna över Medelhavet är de dödligaste i världen. Människor som söker säkerhet och skydd blir allt oftare kvarhållna, brutalt och olagligt avvisade och utsatta för våld av smugglare och gränsmyndigheter. Högerextremisterna utnyttjar och fördjupar deras lidande, drar de etablerade partierna åt höger och normaliserar en migrationspolitik som är både dysfunktionell och ohållbar.

Högerextrema partier vinner mark med sin beprövade och pålitliga taktik att sprida halvsanningar och göra minoriteter till syndabockar. Denna konservativa backlash arbetar strategiskt för att rulla tillbaka våra rättigheter och friheter. Från att ha varit övertygade anhängare av det europeiska projektet öppnar nu även vanliga konservativa dörren för antidemokratiska krafter som hotar rättsstatsprincipen.

Vi har modet att stå upp mot extremhöger för att skydda allas fri- och rättigheter.

De gröna kommer att värna om demokratin och rättsstatsprincipen och kräva ett annat EU. Vi är övertygade om att Europeiska unionen måste vara mer enad för att ta itu med våra gemensamma problem. Vi efterlyser ett federalt EU med ökade befogenheter, djupgående demokrati och verklig öppenhet och ansvarsskyldighet.

Vi ska bekämpa rasism och utanförskap i alla dess former. Vi kommer att se till att ingen kan fatta beslut om din kropp. Vi kräver ett rättvist asylsystem som försvarar mänskliga rättigheter och värdighet. Vi arbetar för en migrationspolitik som erkänner det enorma bidrag som migranter ger till våra samhällen. Vi tror att politik fungerar bäst när den utformas av de människor som berörs. Vi är övertygade om att demokratin inte kan blomstra utan ett livskraftigt medborgarutrymme och starka aktörer i civilsamhället. Vi står upp för rättsväsendets oberoende och pressfrihet.

Europeiska unionen grundades för att skydda fred och demokrati och upprätthålla frihet, rättigheter och rättvisa.

Vi ska se till att det löftet blir verklighet för alla.

DET NÖDVÄNDIGA NÄSTA STEGET: ETT ENAT EUROPA REDO FÖR UTVIDGNING

För att möta vårt århundrades stora utmaningar, från den gröna omställningen till kampen mot växande ojämlikheter och skyddet av demokratin, måste Europeiska unionen reformera sina fördrag och gå vidare mot ett federalt Europa som kan agera och välkomna nya medlemmar.

Vid konferensen om Europas framtid gav de europeiska medborgarna ett tydligt budskap om att de stöder nya fördrag som ger EU större befogenheter. De efterlyste en fördjupad europeisk demokrati, med mer makt åt Europaparlamentet, ett slut på nationella veton, en större EU-budget och starkare EU-befogenheter i viktiga frågor som hälsa, skatter och social trygghet. Som gröna står vi bakom deras förslag.

UTÖKAD DEMOKRATI I HJÄRTAT AV EUROPA

Vi står för ett federalt Europa, för en fullt utvecklad överstatlig demokrati som kan leverera.

Behovet av enhällighet mellan EU:s medlemsländer i frågor som rör allt från skatter och utrikespolitik till antidiskriminering och artikel 7-förfaranden för att skydda demokratin hindrar EU från att fatta beslut för det allmännas bästa.

Europaparlamentet måste ha rätt att föreslå lagstiftning och lika budgetbefogenheter. Europeiska unionens råd bör fungera som en andrakammare för EU:s lagstiftning, inte som en plats för köpslående om mellanstatliga överenskommelser långt in på nätterna. Europeiska kommissionens ordförande bör föreslås av Europaparlamentet.

EU:s nuvarande budget är uppenbart otillräcklig för att hantera de utmaningar som Europa står inför. Med stöd av sina egna resurser, såsom fossil- och förmögenhetsskatter på EU-nivå, bör EU-budgeten höjas avsevärt med en utökad roll för Europaparlamentet och civilsamhället när det gäller att övervaka EU:s utgifter. EU:s befogenheter bör utökas för att säkerställa att EU kan leverera. Denna verkligt transnationella demokrati måste också säkerställa ett boendebaserat europeiskt medborgarskap.

För att Europa ska kunna ta detta välbehövliga steg är ett demokratiskt mandat från medborgarna avgörande. Det är därför en inkluderande och konstituerande process inom EU bör leda till dessa fördragsändringar.

Fördragsändringar bör sedan ratificeras genom en EU-omfattande folkomröstning enligt ett system med dubbel majoritet av avgivna röster: i hela Europa och i en majoritet av medlemsstaterna.

Vi kommer att inrätta ett fördjupat samarbete om en handfull medlemsländer försöker hålla tillbaka framstegen. Förstärkt samarbete kommer att möjliggöra en ambitiös ekologisk och social omställning nu, utan att vänta på fördragsändringar.

ATT GÖRA EUROPA LEVANDE GENOM MEDBORGARNAS DELTAGANDE

Allmänhetens deltagande och engagemang stärker Europeiska unionen. EU-institutionerna bör vidta åtgärder för att göra röstningen i EU-valet mer tillgänglig, även för personer med funktionsnedsättning. För att öka det demokratiska deltagandet vill vi att man inför EU-valet 2029 provar onlineröstning, åtminstone för rörliga EU-medborgare. Transnationella listor till Europaparlamentet bör införas vid sidan av nationella listor, för att skapa ytterligare en enda EU-omfattande valkrets till vilken medborgarna väljer ett stort antal ledamöter.

Eftersom demokrati handlar om mer än val kommer de gröna att verka för införandet av medborgarpaneler för att göra EU:s politiska val mer inkluderande. Ramverket för framställningar

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

och särskilt det europeiska medborgarinitiativet måste stärkas för att öppna fler kanaler för medborgarna att påverka EU:s politik och tvinga EU-institutionerna att svara med lagstiftningsförslag. En ram för EU-omfattande folkomröstningar bör införas.

STARKARE TILLSAMMANS: UTVIDGNING AV UNIONEN

Många människor i den europeiska gemenskapen längtar efter att bli EU-medborgare, först och främst Ukraina som kämpar för våra värderingar och europeiska säkerhet. Vår union bygger på värdena respekt för människovärdet, frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna. Den är ett löfte om fred, rättvisa, gemensamma värderingar och välstånd, och varje medlem, gammal som ny, är ansvarig för att upprätthålla dessa principer och mål.

Det är hög tid för en ny utvidgning. EU har alltid varit ett projekt med geopolitiska implikationer. Eftersom EU bygger på gemensamma regler och värderingar bidrar det till att göra gränser mindre viktiga. EU:s utvidgning är därför det bästa perspektivet för varaktig fred och säkerhet i Europa.

Alla europeiska länder som strävar efter att ingå i eller återinträda i EU och som delar våra värderingar måste välkomnas på vägen mot EU-medlemskap och ges allt det stöd de behöver för att uppfylla kriterierna.

ATT HÅLLA VÅRA LÖFTEN: EN VÄG TILL ANSLUTNING TILL EUROPEISKA UNIONEN

Europeiska unionen måste hålla sina löften till kandidatländerna: Albanien, Bosnien och Hercegovina, Moldavien, Montenegro, Nordmakedonien, Serbien, Ukraina och Georgien. Vi stöder Kosovos ansträngningar att bli kandidatland för EU-medlemskap. Vi kommer att stödja dessa länder på deras väg att uppfylla Köpenhamnskriterierna, särskilt de som rör demokrati och rättsstatsprincipen måste behandlas som en prioritet.

För att få tillgång till den inre marknaden och EU:s budget måste man uppfylla dessa kriterier, och framsteg i processen måste grundas på meriter. Som gröna anser vi att EU måste arbeta närmare civilsamhället i anslutningsprocessen. Vi kommer att arbeta för att övervinna enhälligheten i rådet, som för närvarande hindrar anslutningen.

Ukrainas framtid ligger i Europeiska unionen. Vi kommer att stödja de ukrainska myndigheterna när det gäller att införa de reformer som krävs för EU-medlemskap. EU:s bistånd till Ukraina bör i möjligaste mån möjliggöra en klimattålig återuppbyggnad och återhämtning, som bygger på förnybar energi, modern infrastruktur och en hållbar och inkluderande ekonomi.

Välkommandet av nya medlemmar måste fungera som en viktig drivkraft för interna reformer som gör det lättare för EU att fatta beslut på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Varje kandidatland bör kunna följa sin egen väg in i EU oberoende av hur det går för andra kandidatländer.

SNABBA ÅTGÄRDER FÖR DEMOKRATI OCH RÄTTSSTATSPRINCIPEN

Ett av de största slagen mot den europeiska utvecklingen under de senaste åren har varit utvecklingen av auktoritära tendenser i hjärtat av Europa. Medborgarna i de drabbade länderna är EU-medborgare, och EU måste försvara deras rättigheter mot regeringarnas maktövertagande. Vi vill se snabba åtgärder för att få ett slut på medlemsländernas överträdelse av EU-lagstiftningen genom överträdelseförfaranden. Detta kräver en tydlig tidsram, även för artikel 7-förfarandet.

Vi kommer att införa en årlig översyn av de grundläggande värdena för att övervaka, genomdriva och bestraffa överträdelse av de grundläggande värdena i hela EU.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Vi måste se till att EU-medel stärker välstånd, demokrati och rättsstatsprincipen och inte försvinner i fickorna på envåldshärskare och deras vänner. Vi har gjort viktiga framsteg när det gäller att förse EU med bättre verktyg för att göra detta, men de måste genomföras fullt ut.

Tillgång till rättvisa måste bli en realitet för alla människor i Europeiska unionen. Det är viktigt att utsatta grupper, t.ex. låginkomsttagare och personer från marginaliserade samhällen, får tillgång till sin rätt att söka svar och gottgörelse för orättvisor.

KAMPEN MOT KORRUPTION! POLITIKEN MÅSTE VARA ÖPPEN OCH ANSVARSFULL

Medborgarnas förtroende för demokratin vilar på den politiska integriteten. Öppenhet och ansvarsskyldighet är avgörande för granskning av demokratin samt offentlig insyn. När förtroendet för politiker och demokratiska institutioner är allvarligt hotat, måste vi agera.

Qatargate-skandalen visade att EU:s institutioner inte är rustade för att förhindra korruption och enorma tjänstefel. I stället för ytterligare ett rådgivande organ behöver EU-institutionerna en oberoende etisk myndighet med befogenhet och resurser att utreda och bestraffa oetiskt beteende och missbruk av sin tjänsteställning. Vi behöver en omfattande lagstiftning om lobbyverksamhet på EU-nivå, inklusive ett obligatoriskt EU-register för öppenhet.

EU-institutionerna måste bli mer transparenta, bland annat genom att proaktivt publicera alla dokument om pågående lagstiftning. Detta bör även omfatta medlemsstaternas ståndpunkter, eftersom det fortfarande är praktiskt taget omöjligt för medborgarna att förstå hur beslut fattas i rådet.

Ledamöter och högre tjänstemän i EU-institutionerna måste redovisa sina tillgångar öppet, vilket krävs i många medlemsländer, och får inte tillåtas ha betald sidoverksamhet för lobbyorganisationer.

Korruption och missbruk av EU:s budget undergräver hela det europeiska projektet. Vi stöder de organ som ansvarar för att skydda EU:s ekonomiska intressen, Olaf och Europeiska åklagarmyndigheten, och kräver större resurser för korruptionsbekämpning.

EN UNION AV RÄTTIGHETER OCH FRIHETER – FÖR EN VERKLIGT FEMINISTISK OCH ANTIRASISTISK FRAMTID

Som gröna vill vi bygga en värld där vi alla lever fria från våld, rasism, sexism, queerfobi och tvång. Vi kämpar för en värld där vi får bestämma över våra kroppar, där vi kan älska den vi vill älska och där rasmässig rättvisa äntligen blir verklighet. Denna värld är möjlig, och vi kommer inte att sluta kämpa för den. Ju hårdare attackerna blir, desto mer övertygade, medkännande och beslutsamma kommer vi att bli.

LIKA RÄTTIGHETER FÖR ALLA

Vi kämpar för lika rättigheter för alla. Därför vill vi att stadgan om de grundläggande rättigheterna ska vara direkt tillämplig på EU-medborgarna och att de grundläggande rättigheterna ska vara direkta EU-befogenheter.

Vi efterlyser en övergripande bedömning av EU:s antidiskrimineringsramverk och erkänner behovet av en intersektionell och heltäckande strategi. För att effektivt motverka diskriminering av rasifierade grupper och säkerställa lika rättigheter och behandling för alla behöver det horisontella antidiskrimineringsdirektivet en omfattande uppdatering. Det har gått 15 år sedan det först infördes.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

KROSSA PATRIARKATET!

Kvinnor är inte alla likadana och att förstå deras mångfald är avgörande för att bekämpa ojämlikhet och diskriminering.

Ett feministiskt Europa måste garantera en politik som gör kvinnor ekonomiskt oberoende, särskilt genom att avskaffa skattesystem som diskriminerar kvinnor och avskaffa löneskillnaderna mellan kvinnor och män genom bindande åtgärder för företag och offentliga myndigheter.

Vi kräver allmän och lika tillgång till barnomsorg. Vi efterlyser en översyn av direktivet om balans mellan arbete och privatliv och direktivet om mammaledighet för att gå vidare mot fullt betalda mammaledigheter och lika långa pappaledigheter.

Jämställdhetsintegrering måste se till att EU-pengar kommer män och kvinnor lika mycket till godo. Vi försvarar en bindande paritetsmekanism för listorna i EU-valet och könsbalans i EU:s beslutsfattande, inklusive för toppjobben. EU-kommissionen och rådet behöver särskilda portföljer för kvinnors rättigheter och jämställdhet.

VÅR KROPP, VÅRA RÄTTIGHETER!

Vi kämpar för att utvidga den reproduktiva friheten. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, inklusive rätten till säker abort, är grundläggande rättigheter. De hör hemma i EU-fördragen – som centrala principer och befogenheter för EU och i den direkt tillämpliga stadgan om de grundläggande rättigheterna. Säkra och lagliga aborter måste finnas tillgängliga i alla EU:s medlemsländer. Abortvård är en grundläggande hälso- och sjukvårdstjänst.

Vi står upp mot den förödande tillbakagången för reproduktiva rättigheter över hela världen. Ingen ska kriminaliseras för att söka eller få tillgång till aborttjänster. Kvinnor måste ha tillgång till medicinska aborter. Som gröna förespråkar vi tillhandahållande av gratis, högkvalitativa preventivmedel för alla. Unga människor har rätt till omfattande sexualundervisning.

STOPPA KÖNSRELATERAT VÅLD

Alla kvinnor och flickor i Europa, inklusive de som marginaliseras på grund av etnicitet, kön, könsidentitet, ålder, sexuella egenskaper, sexuell läggning, funktionshinder, klass eller migrationsstatus, har rätt att leva ett liv fritt från våld. Könsrelaterat våld är en brutal kränkning av de mänskliga rättigheterna och ett uttryck för ojämlika maktförhållanden i våra samhällen.

Vi fortsätter vår orubbliga kamp för omfattande EU-lagstiftning som förhindrar, reagerar på och sätter stopp för könsbaserat våld online och offline i hela EU och tar itu med det ur ett intersektionellt och strukturellt perspektiv. De gröna betonar samhällets roll i att förebygga skador och stärka offrens rättigheter med specialiserat stöd, tillgång till juridisk rättvisa och skydd för offer, med särskild uppmärksamhet på marginaliserade samhällen. Alla EU:s medlemsländer måste ratificera Istanbulkonventionen. EU bör lägga till könsbaserat våld på listan över EU-brott.

STOLTHET, RESPEKT OCH JÄMSTÄLLDHET FÖR HBTQIA+

En förnyad jämställdhetsstrategi för HBTQIA+ bör säkerställa att transpersoner, intersexuella och icke-binära personer också skyddas enligt EU:s rättsliga ramverk, och täppa till luckor i lagstiftningen när det gäller icke-diskriminering och hatbrott. Vi vill få ett slut på könsstympning av intersexuella. Vi driver på för juridiskt erkännande av kön baserat på självbestämmande och tillgång till transspecifik hälso- och sjukvård. Europeiska unionen bör agera politiskt för ett EU-omfattande förbud mot så kallad "omvändelseterapi" och tvångssterilisering av transpersoner. Regnbågsfamiljer

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

och deras rättigheter måste skyddas i hela EU, inklusive den fullständiga tillämpningen av den fria rörligheten, utan förlust av rättigheter.

BEKÄMPA RASISM OCH UTSLAGNING

Rasism i Europa är inte bara ett problem med individuella attityder, det är en strukturell och systemisk utmaning som måste hanteras som sådan. Etnicitetsrättvisa bör integreras i all EU-politik, baserat på ett meningsfullt deltagande av alla etniska och rasifierade grupper, för att säkerställa att deras genomlevda erfarenheter beaktas.

Antisemitism och antimuslimsk rasism ökar. EU måste vara säkert för alla att leva i. Vi kommer att skydda judiska och muslimska samhällen och kräva ett slut på alla former av diskriminering.

Vi kommer att se till att EU:s handlingsplan mot rasism genomförs och arbeta för att den förnyas till 2025 med lämplig finansiering och ett rådgivande organ för civilsamhället. Nationella handlingsplaner måste vara obligatoriska för alla medlemsländer.

Det är ett demokratiproblem att 96 procent av ledamöterna i Europaparlamentet är vita. Som gröna arbetar vi för att ha kandidater från rasifierade grupper på valbara platser. Vi uppmuntrar aktivt rasifierade och etniska minoriteter att kandidera till Europaparlamentet.

UNGA RÖSTER ÄR VIKTIGA: MER RÄTTIGHETER, MER REPRESENTATION

Vi kämpar för rösträtt från 16 år i alla val i Europa och rätten att ställa upp som kandidat från 18 år, med början i valet till Europaparlamentet. Som europeiska gröna arbetar vi för att ha unga kandidater på valbara platser på partilistorna.

EU-lagstiftningen måste fungera för unga människor. Europeiska unionen måste stödja antagandet av en internationell konvention om ungdomars rättigheter. Samrådsmetoder som årliga dialoger med representativa ungdomsorganisationer och ungdomars medborgaragora bör institutionaliseras och konsekvensbedömningar av lagstiftning bör systematiskt inkludera ungdomar. EU:s fonder måste finansiera ungdomsorganisationer på lämpligt sätt.

NEJ TILL ÅLDERSDISKRIMINERING

Ålder får inte vara ett hinder för ett rikt och aktivt liv, men alltför ofta hålls äldre människor tillbaka av åldersbaserad diskriminering och utestängning. Äldre människor tillhör de sociala grupper som löper störst risk att drabbas av fattigdom och digital utestängning. Som gröna kommer vi att ta ställning mot åldersdiskriminering i EU:s politik. Mycket gamla människor utgör den snabbast växande demografiska gruppen i Europa och vi måste vara motståndskraftiga. Vi stöder åtgärder som främjar inkludering av äldre människor och deras deltagande i politiska frågor, t.ex. att gå med i WHO:s globala nätverk av åldersvänliga städer och samhällen.

Vi kräver rättvisa pensioner för alla äldre i EU. Detta inkluderar också att säkra fri rörlighet för personer med garanterad inkomstpension så att de kan få tillgång till sina pensioner var de än bor i EU. Vi vill ha fattigdomssäkrade pensioner för alla äldre i EU från pensionsåldern. Samtidigt uppmuntrar vi tillvägagångssätt som tillåter övergångsperioder mellan utbildning, arbete, familjeomsorg, arbetslöshetsperioder, fritid och pensionering i olika skeden av en individs liv.

Vi vill ha starka vårdtjänster som gynnar välbefinnandet hos personer med långvariga vårdbehov, liksom hos deras familjer och samhällen. Rättvisa mellan generationerna är inte bara ett begrepp: utbytet mellan generationerna bör vara förankrat i våra utbildningssystem, och även mer allmänt i samhällsaktiviteter.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

FÖR ETT EUROPA SOM ÄR TILLGÄNGLIGT FÖR ALLA

Personer med funktionsnedsättning i Europeiska unionen måste kunna delta fullt ut i det politiska, sociala och offentliga livet, inklusive arbetslivet. Vi kommer att driva på för en effektiv övervakning och tillämpning av den europeiska lagstiftningen om tillgänglighet och införandet av ett handikappkort som erkänns i hela EU. EU bör börja samla in uppgifter uppdelade efter kön, ålder och typ av funktionshinder för att bedöma effekterna av EU:s politik och övervaka framstegen när det gäller integrationen av personer med funktionshinder i allmänhet.

EN UNION AV RÄTTIGHETER OCH FRIHETER: SKYDDAR RÄTTIGHETERNA FÖR ALLA

Att skydda allas rättigheter är en viktig kamp mot extremhögern. Över hela Europa utnyttjar extremhögern migrationen för att sprida rädsla och missnöje. De vill rulla tillbaka rättigheterna och friheterna för kvinnor och personer från HBTQIA+-samhället samt rasifierade personer. Vi kämpar mot denna motreaktion och står beslutsamt upp för demokrati, frihet och mänskliga rättigheter.

UPPRÄTTHÅLLA MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER MED ETT HUMANT ASYLSYSTEM

Vi upprätthåller ett rättvist asylsystem som försvarar mänskliga rättigheter och mänsklig värdighet, baserat på solidaritet och delat ansvar. Vi är övertygade om att när den politiska viljan finns kan Europeiska unionen ta itu med humanitära utmaningar och skydda de människor som söker säkerhet med humanitet. Eftersom vi upprätthåller EU:s grundläggande principer är rätten till asyl inte föremål för förhandling.

Vi vill arbeta för ett mänskligt asylsystem med snabba och decentraliserade förfaranden. Medlemsländerna måste rättvist dela på ansvaret för asylansökningar. För oss är det tydligt att vi behöver en obligatorisk omplaceringsmekanism. Partier över hela det politiska spektrumet låter sig dras mot högerextrem migrationspolitik, vilket EU:s nya migrations- och asylpakt sorgligt nog återspeglar. Den framgångsrika användningen av direktivet om tillfälligt skydd som svar på den flyktingsituation som orsakades av kriget i Ukraina bör upprepas.

Vi kräver EU-visum för människorätts- och miljöförsvare. Vi strävar efter att tillhandahålla rättsligt skydd för människor som tvångsförflyttats på grund av klimatkrisen och miljökatastrofer. Detta inkluderar klimatvisum för att göra det möjligt för offer för naturkatastrofer att söka skydd och säkerhet i Europeiska unionen och stödja processer som förhindrar statslöshet orsakad av klimatkrisen. Den särskilda sårbarheten hos asylsökande HBTQIA+-personer måste åtgärdas.

STOPPA KRIMINALISERINGEN AV MÄNNISKOR PÅ FLYKT

Det har skett en oacceptabel upptrappning av våldet mot människor som söker skydd. Vi måste stoppa våld, tortyr och omänsklig och förnedrande behandling vid Europas gränser. Illegala "pushbacks" vid EU:s gränser måste upphöra.

EU-lagar för att harmonisera standarder för asyloffaranden, mottagningsvillkor och skyddsåtgärder måste genomdrivas. Vi kan inte acceptera fängelsestraff, misshandel och övergrepp mot människor som söker skydd och ett bättre liv i EU.

ATT RÄDDA MÄNNISKOR ÄR INTE ETT BROTT

Vi efterlyser ett EU-finansierat och EU-lett sök- och räddningsuppdrag i Medelhavsområdet och en förstärkning av Frontex humanitära mandat och ansvar. Vi strävar efter en starkare kontroll av byrån även genom de nationella parlamenten tillsammans med Europaparlamentet. Vi vill få ett slut på kriminaliseringen av humanitärt bistånd och den utbredda användningen av undantagstillstånd för att begränsa tillgången till asyl och den legitima rätten till insyn för civilsamhället och medierna.

Människor hör inte hemma i fängelse bara för att de söker asyl. Asylsökande bör garanteras tillgång till juridisk hjälp.

INGA SMUTSIGA AFFÄRER MED DIKTATORER

Vi motsätter oss kraftfullt så kallade "migrationsavtal", som det med Tunisien, där EU betalar länder för att hålla migranter borta. Allt samarbete med tredjeländer om migration kräver en bedömning av de mänskliga rättigheterna. Att göra utvecklingssamarbete med tredjeländer baserade på "migrationshantering" är oetiskt. Vi kan inte acceptera att flyktingar och migranter utnyttjas för geopolitiska vinster. Människohandel får aldrig bli ett vapen i hybridkrigföring.

EN RÄTTVIS MIGRATIONSPOLITIK SOM GYNNAR ALLA

Människor har alltid flyttat från plats till plats genom historien. Migration är lika gammalt som människosläktet, och vi måste återvända till denna pragmatism. Migration kan gynna alla. Den kan bidra till att lösa arbetskraftsbristen – i dag en viktig ekonomisk utmaning. Migranter bidrar på ett avgörande sätt till den europeiska ekonomin och berikar vår kultur, våra samhällen och vårt dagliga liv.

Inrättandet av lagliga och tillgängliga kanaler för migration är en nödvändig förutsättning för att få ett slut på människohandel och exploatering. Vi vill utveckla en ny, omfattande migrationslagstiftning som ger möjlighet till visum för familjeåterförening och arbete på olika kvalifikationsnivåer. Den bör också göra det möjligt för migranter som redan befinner sig i EU att ändra sin status, till exempel från student till anställd. Vi vill göra det lättare för nyanlända att arbeta och integreras genom tillgång till utbildning, språkstöd och jobbmöjligheter.

För att förhindra exploatering av migrerande arbetstagare måste tillgången till juridisk rättvisa säkerställas i alla EU-länder. Vi efterlyser en omfattande kampanj för att reglera långvariga "sans-papiers" som bor i EU-länder. Oavsett status bör människor som kommer till EU för att bygga upp ett liv åtnjuta lika sociala, kulturella, ekonomiska och medborgerliga rättigheter, inklusive fri rörlighet, rätten till arbete och socialt skydd samt tillgång till hälso- och sjukvård och utbildning.

BEKÄMPA MÄNNISKOHANDEL OCH UTNYTTJANDE AV ARBETSKRAFT

Vi vill bekämpa människohandel och arbetskraftsexploatering i EU. Vi vill skydda offren, till exempel genom skyddsprogram och uppehållsrätt. Genom att erkänna de universella arbetsrättigheterna kan vi effektivt ta itu med allvarlig arbetskraftsexploatering, som kan leda till människohandel. Alla arbetstagare, oavsett uppehållsstatus, har rättigheter som skyddar dem från olagliga arbetsrelaterade övergrepp enligt EU:s lagstiftning om brottsoffers rättigheter och om bekämpning av människohandel. Dessa rättigheter måste bli verklighet.

FÖR EN RÄTTVIS OCH SÄKER DIGITAL VÄRLD

Eftersom den digitala världen har blivit en integrerad del av våra liv, bör samma friheter och skydd som finns offline finnas i online. Att förhindra spridningen av näthat är avgörande för att se till att vissa grupper inte utesluts från den politiska arenan. Att motverka desinformation är avgörande för fungerande och pålitliga demokratiska institutioner.

EU har gjort framsteg i kampen mot desinformation och regleringen av onlineplattformar med lagen om digitala tjänster. Nu måste bestämmelserna genomdrivas. Onlineplattformar måste skydda lagligt innehåll och vara föremål för offentlig granskning och insyn när det gäller avlägsnande av olagligt innehåll.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Kvinnor och rasifierade personer drabbas i oproportionerligt hög grad av näthat. Internet måste vara fritt från olaglig hatpropaganda och diskriminering. EU bör använda sina befogenheter för att göra särskilt skadliga hatmanifestationer åtalbara som EU-brott med minimiregler för deras definition och relaterade sanktioner. Vi vill ge stöd till plattformar, organisationer i civilsamhället och medieinitiativ som främjar mediekunskap och strategier mot hat.

GDPR skyddar vår rätt till integritet, och även från statlig övervakning. Vi kommer att driva på för rätten att inte bli spårad. EU måste ta ledningen i den globala kampen mot massövervakning. En adekvat EU-lagstiftning måste skydda medborgarna mot missbruk av spionprogram och hindra medlemsländerna från att undvika ansvarsutkrävande genom att hänvisa till nationell säkerhet.

MÄNNISKAN I CENTRUM FÖR ARTIFICIELL INTELLIGENS

Artificiell intelligens har stor potential men kan också skapa betydande utmaningar för samhället. För att hantera eventuella risker kommer vi att genomföra principen att människor måste behålla kontrollen över AI-system och att dessa system respekterar människors autonomi, värdighet och beslutanderätt. Artificiell intelligens måste fungera för människor, samhället och planeten, inte för övervakningsstater eller teknisk kapitalism.

Strikta gränser bör därför genomdrivas. De mest oetiska och odemokratiska metoderna i EU, såsom biometrisk massövervakning, AI-system som känner igen känslor, kön eller sexuell läggning, och AI-baserad prediktiv polisverksamhet bör inte tillåtas. Icke-diskrimineringslagar och dataskyddslagarna måste stärkas och tillämpas för att garantera att AI-system inte diskriminerar rasifierade grupper. Cybersäkerhetsinsatserna måste ökas för att förhindra AI-baserade hackningsattacker, med särskild tonvikt på att skydda kritisk infrastruktur. Utformningen och användningen av AI-system måste vara transparent. Tillämpningar som deepfakes och chatbots måste tydligt märkas som sådana.

Vi vill också se till att AI främjar, inte hindrar, den gröna given med viktiga miljöbestämmelser. På arbetsplatsen bör arbetstagarna alltid kunna koppla bort sig från AI-system. Upphovsrättslagstiftningen bör tillämpas korrekt i samband med AI-modeller för att fullt ut skydda innehållsskapare. Vi stöder begreppet "datavärdighet", vilket innebär att data som genereras av mänskliga handlingar inte får användas gratis av kommersiella AI-utvecklare, utan först och främst tillhör de människor som har skapat dem.

FÖR ETT STARKT OCH DYNAMISKT SAMHÄLLSRUM

Civilsamhällets organisationer (CSO) är kärnan i varje demokrati. Det är därför vi vill göra dem starka och verkligt europeiska. Vi efterlyser en EU-mekanism för att skydda civilsamhället, aktivister och försvarare från alla former av attacker, diskriminering och trakasserier. En EU-mekanism bör göra det möjligt för civilsamhällesorganisationer att rapportera dessa angrepp, bland annat genom ett system för tidig varning. Tillräcklig finansiering bör också garanteras, både på EU-nivå och på nationell nivå.

Åtgärder för att stödja en regelbunden, meningsfull och strukturerad dialog med civilsamhället under lagstiftningsförfarandena är av avgörande betydelse. Vi kommer att införa en stadga för europeiska gränsöverskridande föreningar och ideella organisationer. Vi förespråkar en civil dialog på EU-nivå, med den sociala dialogen som förebild, mellan civilsamhällesorganisationer och EU:s institutioner.

FRIA OCH OBEROENDE MEDIER FÖR EUROPA

Mediekoncentrationen har nått alarmerande nivåer och hotar det redaktionella och ekonomiska oberoendet. Skyddet av journalistiska källor försvåras av omfattande antiterroristlagar och långtgående åtgärder för massövervakning. Stämningar för ärekränkning och rättsövergrepp har blivit viktiga metoder för att sätta munkavle på undersökande journalister.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Vi behöver ett EU-ramverk för att förhindra mediekoncentration och göra det möjligt för journalister att arbeta fritt. Undersökande journalistik behöver särskilda skyddsmekanismer. Fri och oberoende journalistik får aldrig bli en fråga om nödvändiga finanser. Vi vill noga övervaka tillämpningen av EU:s lagstiftning, i synnerhet EU:s lagar om upphovsrätt, affärshemligheter, dataskyddsförordningen och direktivet om audiovisuella medietjänster för att se till att de inte missbrukas. Vi kommer att arbeta för ett korrekt genomförande av den framtida lagen om mediefrihet och anti-SLAPP-direktivet (Strategic Lawsuits against Public Participation).

Vi stöder framväxten av alleuropeiska medier och kvalitetsinnehåll om EU-frågor, EU-medborgarskap och europeisk identitet, som centrala inslag i ett gemensamt europeiskt medborgar- och informationsområde, som slår hål på EU-relaterade myter och skapar en känsla av europeisk tillhörighet.

KULTUR SOM GNISTA FÖR FÖRÄNDRING

Konst och kultur är några av samhällets mest kraftfulla verktyg för att berätta historier, förändra sinnen och bygga solidaritet. Vårt rika kulturarv och vår mångsidiga och levande konstscen är centrala inslag i det som förenar Europa och gör det unikt och attraktivt. Som gröna tror vi på värdet av konstnärliga uttryck i sig och som en viktig del av vår demokrati. Vi anser också att kulturens och kreativitetens världar kan spela en viktig politisk roll genom att hjälpa oss att föreställa oss lösningar på vår tids utmaningar. Vi vill stödja den kulturella yttrandefriheten genom offentlig finansiering och genom att försvara den mot angrepp från högerextrema krafter.

Förmågan att producera tillsammans är en verkligt omvälvande aspekt av programmet Kreativa Europa. Fortsatt stöd till produktion och distribution av konst och kultur som produceras i hela Europa, särskilt stöd till experiment och mångfald av uttryck och organisationsformer, är av avgörande betydelse.

Vi kommer att verka för en EU-strategi för att engagera kultursektorn i vår gröna och sociala giv och i alla konstituerande processer om EU:s framtid. Kulturdiplomati och kulturutbyte bör utgöra en del av anslutningsprocessen för alla länder som vill ansluta sig till EU.

Med de svåra lärdomarna från pandemin efterlyser vi gemensamma europeiska standarder för sysselsättning, sociala garantier och arbetsvillkor inom de kulturella och kreativa sektorerna. Vi vill skapa en europeisk konstnärstatus som inrättar ett gemensamt ramverk för att säkerställa goda arbetsvillkor och miniminormer för konstnärer och kulturarbetare i medlemsländerna, särskilt i förhållande till streamingplattformar.

FÖRSVARA SCHENGEN, NJUT AV FRI RÖRLIGHET

Den fria rörligheten – rätten för människor att resa och förflytta sig fritt och utan hinder inom Europeiska unionen – har berört och format EU-medborgarnas liv som ingenting annat. Miljontals människor har byggt upp liv och relationer i andra EU-länder än sina egna och ytterligare miljontals korsar regelbundet nationsgränser för yrkesmöjligheter och fritidsaktiviteter.

Som gränskontrollerna under pandemin påminde oss om ligger dagarna med köande vid gränsen tack och lov bakom oss. Vi tänker se till att det förblir så. EU-institutionerna bör agera för att vända den stadiga återkomsten och det olagligt obegränsade upprätthållandet av gränskontroller inom Schengenområdet, särskilt med migration som rättfärdigande skäl. Bulgarien och Rumänien är EU-medlemmar som uppfyllt alla krav för att vara en del av Schengenområdet och bör därmed välkomnas så att också deras medborgare kan åtnjuta sina fulla rättigheter som EU-medborgare.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

POLISARBETE UTAN FÖRDOMAR

Ingen i Europeiska unionen står över lagen, inte heller polis och säkerhetsorgan. Denna centrala princip som skyddar allas grundläggande rättigheter undergrävs regelbundet, vilket alltför ofta visar sig i fall av polisbrutalitet.

För att skydda rättigheterna för rasifierade grupper som löper oproportionerligt stor risk att utsättas för polisvåld och profilering, bör EU:s rasdiskrimineringsdirektiv uppdateras så att det uttryckligen omfattar polisarbete och institutionellt våld. Rätten att protestera blir alltmer hotad. Därmed kommer vi att försvara rätten att samlas och fredligt demonstrera i linje med internationell och europeisk lag.

EN EUROPEISK KAMP MOT ORGANISERAD BROTTSLIGHET

Organiserad brottslighet skadar våra demokratier, sätter liv på spel och förstör lokala miljöer. Eftersom den organiserade brottsligheten är gränsöverskridande kan den bara bekämpas genom europeiskt samarbete. Vi stöder en politik som förbättrar utbytet och informationsflödet mellan europeiska polis- och underrättelsetjänster och som skulle skapa ett europeiskt utbytesprogram för poliser.

KAPITEL III: MOD ATT TA ANSVAR – ATT BYGGA EN UNION MED SÄKERHET, FRED OCH GLOBAL RÄTTVISA

Yulia lämnade sin gård fyra månader in i striderna. Att skörda hade alltid varit det bästa på året, men i år var det för farligt. Det fanns ändå ingenstans för spannmålen att ta vägen.

Den ryska blockaden var en tragedi för Yulia liksom för de miljoner människor som var beroende av ukrainsk livsmedelsexport runt om i världen. Precis som Ukrainas ekonomi har formats av ryska behov under århundraden, innebär orättvis handel och kolonialismens efterverkningar att hela regioner inte kan tillgodose sina egna livsmedelsbehov. Värmeböljor och torka förvärrar denna dåliga situation.

Vi behöver en global rättvis omställning, eftersom vår framtid är allas framtid och allas framtid är vår framtid. Fred, välstånd och hållbarhet går hand i hand. Världen kan inte ha något av dessa tillstånd och samtidigt ignorera ett annat.

Osäkerheten och konflikterna ökar, från krig till folkmordsförsök, samtidigt som enväldiga regimer hotar demokratiska värderingar och internationell dialog.

Den fullskaliga ryska invasionen av Ukraina var en vändpunkt i vår kontinents och världens historia. Den strider mot internationell rätt, fred och säkerhet.

Som gröna står vi fast vid vår odelade solidaritet med och vårt stöd för Ukraina, samt för fortsatt ekonomiskt och militärt stöd. Det ukrainska folkets kamp för frihet, fred och anslutning till Europeiska unionen är vår kamp.

Det är inte bara Ukraina. Globalt sett är fred och säkerhet hotade. Smärtsamma konflikter rasar i Mellanöstern, Kaukasus, Sahel och Centralafrika.

Växande spänningar och krympande utrymme för demokrati och civilsamhället hotar det internationella systemets integritet och hoppet om en bättre värld. Europas beroende av auktoritära regimer gjorde oss blinda för denna verklighet under en alltför lång tid.

Den tilltagande klimatkrisen, naturkatastroferna och jakten på resurser löper sida vid sida med den globala ojämlikhet som fortfarande är inbakad i ekonomiska relationer, handelsavtal och multilaterala institutioner. Kolonialismen och dess arv är fortfarande med oss.

I dagens värld anser vi att Europeiska unionen måste vara en stark aktör. EU är och har alltid varit ett fredsprojekt. Vi måste kunna stå upp för såväl EU:s säkerhet som fred och universella värden i vårt närområde och i världen.

Mänskliga rättigheter och ekonomiskt välstånd får inte vara en lyx för världens rikaste. Global rättvisa, god samhällsstyrning och demokratiska normer och institutioner hjälper ett land att blomstra. De är nödvändiga för en säker, samarbetsvillig och fredlig värld.

En global rättvis omställning som alla länder och regioner kan dra nytta av är nyckeln till denna framtid.

Vårt svar börjar med att EU uppnår större säkerhet i geopolitiska och ekonomiska termer och agerar som en enhet internationellt. För EU:s del beror vår säkerhet också på vårt stöd till Ukraina.

Vi kommer att prioritera värderingar, fred och försoning i EU:s internationella politik och bygga upp en stabilare värld genom mänsklig säkerhet, diplomati och konfliktförebyggande. EU måste vara

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

redo att arbeta med alla vänner av fred, mänskliga rättigheter och multilateralism för att uppnå dessa mål.

Vi har modet att göra EU till en kraft för en annan, mer rättvis värld.

Europas gröna omställning är både ett geopolitiskt verktyg och ett globalt ansvar. Klimatdiplomati och samarbete om grön teknik och investeringar är avgörande för hur vi kommer att hantera världen.

Vi kommer att kämpa för global rättvisa. EU kan skriva om orättvisa handelsregler för att göra världen rättvisare och mer jämlik. Alla länder måste ha en andel i den nya koldioxidfria globala ekonomin.

En säker och fredlig värld, där Europa samarbetar med sina partner för att sätta människorna och planeten före krig och exploatering.

Detta är den framtid vi vill ha, och som EU kan hjälpa till att bygga.

EN UNION FÖR FRED, SAMARBETE OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Säkerhetspolitiken står och kommer att stå i centrum för EU:s dagordning. Som gröna är vi övertygade om att EU behöver ett nytt tankesätt och en tydlig vilja att agera.

Det är dags att återuppliva multilateralismen och den värdebaserade utrikespolitiken. Europeiska unionen har vuxit sig stark genom integration, delning och sammankoppling – inte genom frikoppling eller murbyggande. Det vi strävade efter att göra med det europeiska projektet måste också vägleda våra internationella förbindelser. Vi måste visa solidaritet med våra partner och knyta ett utökat nätverk av band och strategiska partnerskap för att arbeta tillsammans i en alltmer komplex och sammankopplad värld.

Den gröna omställningen har alltid också varit en fråga om säkerhet. Med mer kontroll över vårt energisystem, avgörande teknik och viktiga leveranskedjor kan EU få större genomslag i utrikespolitiken och i en globalt rättvis omställning. Det är en möjlighet för EU att bli en mer effektiv aktör tillsammans med sina partner och multilaterala institutioner, och främja fred och säkerhet samt universella värden, målen för hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och demokrati runt om i världen.

SAMARBETE GRUNDAT PÅ UNIVERSELLA VÄRDEN OCH PRINCIPER

EU måste prioritera samarbete och alliansbyggande med demokratiska partner för att försvara mänskliga rättigheter, universella värden och en regelbaserad internationell ordning. Vi måste agera tillsammans med våra allierade och likasinnade partner närhelst det är möjligt, samtidigt som vi behåller förmågan att agera självständigt när det behövs.

Som gröna ser vi framför oss ett EU som har ett nära samarbete med demokratier och likasinnade partner för att stå upp mot angripare världen över och skapa nya band för multilateralt samarbete utanför det globala nord. EU måste vara redo att arbeta med alla parter som är engagerade för fred, mänskliga rättigheter, multilateralism och internationell rätt.

MULTILATERALISM OCH SAMARBETE FÖR GLOBAL SÄKERHET

Fred och frihet byggs genom värdebaserade och rättvisa förbindelser med våra partner. Vi tror på internationell solidaritet och multilateralism. Förenta nationerna upprätthåller våra gemensamma globala värderingar, och vi kommer att försvara organisationen mot angrepp och förespråka reformer för att förbättra öppenhet, ansvarighet och effektivitet.

I dessa utmanande tider måste EU aktivt söka alla möjligheter till internationellt samarbete och använda alla samarbetskanaler för att bevara freden, även inom OSSE. Det multilaterala systemet måste stärkas genom rättvis representation för det globala syd, till exempel i FN:s säkerhetsråd och i internationella finansiella institutioner. Vi förespråkar en reform av FN-systemet, särskilt FN:s säkerhetsråd, för att säkerställa en rättvis och proportionerlig representation av alla världens regioner och göra det möjligt för regionala organisationer som EU att bli fullvärdiga medlemmar. Vetorätten i säkerhetsrådet måste avskaffas för att främja internationellt beslutsfattande och komma bort från ett hegemoniskt system.

Global säkerhet kan bara uppnås genom att upprätthålla, främja och utveckla internationell rätt. Som gröna kommer vi att se till att EU använder sitt internationella inflytande för att motivera länder, som Förenta staterna, att ansluta sig till Romstadgan och Internationella brottmålsdomstolen, för att se till att de mänskliga rättigheterna skyddas globalt.

Europeiska unionen måste stå upp för internationella mänskliga rättigheter och skyddet av internationell humanitär rätt. Därför är det vårt gemensamma ansvar att se till att inga

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

krigsförbrytelser eller kränkningar av de mänskliga rättigheterna går ostraffade. Detta engagemang är det bästa sättet att uppnå multilateralism som bygger på styrkan i internationell rätt, inte på att starkast har rätt.

För EU:s del innebär en multilateral strategi också att stärka och fördjupa samarbetet med Nato, samtidigt som man respekterar en tydlig kompetensfördelning och inte skapar något företräde. Medlemsländerna beslutar själva om medlemskap i Nato. EU har en kollektiv skyldighet att skydda sin säkerhet från externa aktörers svängningar och skapa förutsättningar för att EU fritt ska kunna bestämma sitt engagemang i den snabbt föränderliga geopolitiska miljön.

ETT NYTT FREDSKONTRAKT FÖR EUROPA

Med allt fler konflikter runt om i världen, även i den europeiska gemenskapen, måste EU arbeta med internationella partner för att bygga fred och minska risken för konflikter. Vi kommer att använda en förändringsstrategi för att ta itu med grundorsakerna till konflikter, stärka civilt konfliktförebyggande, medling och försoning samt krishantering utanför gränserna, inklusive fredsbyggande, fredsbevarande och fredsframtvängande.

Kopplingen mellan klimat och säkerhet handlar om mer än EU:s egen stabilitet. Klimat- och miljöinitiativ samt insatser för att stärka kvinnors politiska, sociala och ekonomiska deltagande är avgörande för att bygga fred och skapa säkerhet genom utveckling. Deras finansiering måste öka i takt med en eventuell ökning av militärutgifterna.

Militära ingripanden får bara vara den sista utvägen. De måste grundas på långsiktiga politiska strategier, vara förenliga med internationell rätt och omfattas av relevant parlamentariskt godkännande och tillsyn. Vi stöder utvecklingen av en europeisk säkerhetsunion inom befintliga strukturer som bygger på dessa principer.

När det gäller konflikten i Mellanöstern kommer vi att driva på för att EU ska återuppta politiska förhandlingar om en tvåstatslösning, baserad på säkra och överenskomna gränser. Varaktig fred i regionen kräver förhandlingsresultat som respekterar både Israels och Palestinas rätt att existera som demokratiska och suveräna stater och det palestinska folkets rätt till ett eget hem. Vi kräver fullt ansvarsutkrävande genom oberoende utredningar av alla potentiella brott mot internationell rätt som begås av alla parter. Vi uppmanar EU och dess medlemsstater att stödja Internationella brottmålsdomstolens och Internationella domstolens arbete.

Cypern lider fortfarande av militär ockupation efter den turkiska invasionen 1974. Den geografiska separationen av cyprioter på grundval av etniskt ursprung och religion kränker de europeiska grundläggande friheterna och mänskliga rättigheterna. Vi uppmanar till återupptagande av samtalen om en lösning på Cypernfrågan under FN:s beskydd.

EN EUROPEISK SÄKERHETSUNION

Eftersom inget land ensamt kan möta hoten mot säkerheten måste EU utveckla en säkerhetsunion som sätter den mänskliga säkerheten och människors behov i centrum. Detta tillvägagångssätt är nödvändigt för att skydda de mänskliga rättigheterna, förebygga konflikter och skapa och upprätthålla fred.

Säkerhet handlar om starka civilsamhällen, en global rättvis övergång och långsiktiga förebyggande strategier, och inte bara om försvar. Vår handlingshorisont är inte bara kort utan också långsiktig, våra mål är inte bara konventionella konflikter utan också hybridhot, inte bara stater utan också civilsamhällen. Vi förespråkar en stark europeisk avdelning för yttre åtgärder som en kraft för verkligt transnationell diplomati som kan bekämpa straffrihet och bygga försoning och varaktig fred.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

Inom Europeiska unionen kräver vi en trovärdig politik för solidaritet och ömsesidigt bistånd i linje med artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen. Detta innebär samarbete om militära resurser och skapande av synergier, till exempel genom att främja interoperabilitet och samordna system för upphandling, underhåll och försörjning. Det ökande hotet från desinformation och inblandning i suveräna demokratier måste mötas med insatser för cybersäkerhet.

INTE LÄNGRE FÖRLITA SIG PÅ AUKTORITÄRA REGIMER

Vi får inte upprepa det förflutnas misstag. Alltför länge var Europeiska unionen och dess medlemmar självbelåtna när det gällde det ekonomiska beroendet av auktoritära regimer. EU vaggades av fossila bränslen och ignorerade Putins ökande auktoritära styre, brott mot de mänskliga rättigheterna och det hot som hans regim utgjorde mot den internationella säkerheten. Vi gröna kommer att se till att Europa inte gör om samma misstag med andra krigshetsande regimer runt om i världen.

Vi erkänner det hot som Kina utgör mot Taiwan och som äventyrar internationell fred och säkerhet. Vi förespråkar en aktiv, klarsynt och gemensam EU-politik gentemot Kina. EU måste genomföra en robust politik för mänskliga rättigheter som börjar med att minska riskerna i våra leveranskedjor och öka vår självförsörjning i en värld med ökande klimatinstabilitet och politiska spänningar, samtidigt som man erkänner att ömsesidigt beroende är en nyckelfaktor för ett fredligt internationellt system och en global rättvis omställning.

KAMPEN FÖR GLOBALA MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Civilsamhällets organisationer är avgörande för mänskliga rättigheter, demokrati och självbestämmande och för att bekämpa korruption och diskriminering. De är EU:s naturliga allierade som kan förändra världen till det bättre. Men mänskliga rättigheter runt om i världen är alltför ofta inte säkra. Miljöaktivister, undersökande journalister, kvinnor, HBQTIA+-personer, försvarare av mark- och ursprungsbefolkningars rättigheter, fackföreningsmedlemmar och progressiva politiker runt om i världen hotas, utsätts för smutskastningskampanjer, fängslas på falska grunder och mördas i de värsta fallen.

Som gröna kommer vi att fullt ut genomföra EU:s riktlinjer om människorättsförsvarare och ge enklare tillgång till visum. Vi vill att EU ska ge mer stöd till civilsamhället i allmänhet, till exempel genom hållbar finansiering. Gränsöverskridande förtryck av auktoritära regimer måste vara en prioritet för skyddet av de mänskliga rättigheterna.

INGEN FRED UTAN KVINNOR: FÖR EN FEMINISTISK UTRIKESPOLITIK

Kvinnor och marginaliserade grupper har fortfarande begränsad tillgång till makt över hela världen. En feministisk utrikespolitik kommer att sätta jämställdhet och mänsklig säkerhet i centrum för vår utrikes- och säkerhetspolitik. Samhällen blir fredligare och mer välmående när alla spelar en lika stor roll i det politiska, sociala och ekonomiska livet.

Som gröna kommer vi att driva på för en feministisk utrikespolitik på EU-nivå som genomför intersektionella strategier. Vi måste säkerställa politiskt och medborgerligt deltagande för flickor, kvinnor och marginaliserade grupper samt en inkluderande kvalitetsutbildning för flickor och unga kvinnor. Vi måste främja ekonomisk egenmakt för flickor, kvinnor och marginaliserade grupper som ett viktigt utrikespolitiskt mål. Detta inbegriper inrättandet av en fond för att stödja lokala feministiska organisationer.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

INGEN VAPENEXPORT TILL DIKTATORER OCH AUKTORITÄRA REGIMER

De globala vapenutgifterna är högre än någonsin och har ökat varje år sedan 2015. Vi förespråkar kontroll och nedrustning av kärnvapen och konventionella vapen, inklusive ett förbud mot autonoma dödliga vapen och stöd för kärnvapenförbudsavtalet och icke-spridning av kärnvapen. Vi förespråkar genomförandet av konventionen om kemiska vapen. Vi efterlyser en vapenexportpolitik på EU-nivå som förbjuder vapenexport till auktoritära regimer, diktaturer och människorättskränkare samtidigt som den stöder länder som försvarar sig mot angripare. Omfattande övervakningsmekanismer för vapenexport till alla partner måste införas.

RÄTTVISA OCH UTVECKLING GENOM DEN GLOBALA GRÖNA GIVEN

Europeiska unionen måste använda sitt inflytande, sin makt och sina resurser för att skapa global rättvisa och möjliggöra en global grön giv. Den accelererande klimatkrisen undergräver fred och välstånd över hela världen. Klimatets framtid är beroende av att alla länder i världen vidtar åtgärder och stoppar fossila bränslen.

I århundraden har vi exploaterat det globala syd, hindrat utveckling genom att införa ekonomiska strukturer och exploaterat människor, mark och resurser. Global rättvisa, i handling och inte bara i ord, är ett etiskt ansvar men också ett geopolitiskt behov.

Våra förslag kombinerar internationella partnerskap och handelsreformer med internationellt samarbete på lika villkor och humanitära initiativ. De är förankrade i vårt engagemang för global rättvisa och målen för hållbar utveckling, liksom i vår medvetenhet om kolonialismens bestående arv.

ATT ERKÄNNA VÅRT ANSVAR GENOM KLIMATDIPLOMATI

Vi vill att klimatdiplomati ska vara centralt i EU:s relationer med sina globala partners. EU måste erkänna den roll som de europeiska länderna har spelat genom att bidra till att placera det globala syd i frontlinjen för klimatkrisen. I enlighet med Parisavtalet måste EU fullgöra sina åtaganden att tillhandahålla internationell klimatfinansiering för begränsning och anpassning i linje med sin rättvisa andel och göra fleråriga utfästelser till den nya förlust- och skadefonden. EU kan visa vägen genom att bygga upp klimatkoalitioner med höga ambitioner för investeringar, sektoriella och tekniska prioriteringar för utfasning av fossila bränslen.

Vi kommer att kämpa för politisk samstämmighet i all intern politik för att återspegla deras globala konsekvenser med en lagstiftningskontroll av hur de kommer att bidra till att uppnå målen för hållbar utveckling och undvika negativa effekter på tredjeländers förmåga att uppnå dem. Som gröna går vi längre än principen om att inte skada. Vi kommer att använda alla tillgängliga verktyg för att samarbeta med partner för att gemensamt förändra människors liv till det bättre och agera mot klimatkrisen, förlusten av biologisk mångfald och miljöförstörelsen. Vi kommer att fortsätta vårt arbete för ett internationellt erkännande av brottet ekocid.

PARTNERSKAP INOM DEN GRÖNA GIVEN FÖR GLOBAL RÄTTVISA

Vi vill att EU ska ingå partnerskap för den gröna given med länder, regioner och aktörer i civilsamhället för att stödja den nödvändiga globala gröna given med investeringar, tillgång till teknik och expertis. Vi vill att EU ska forma och dela den tekniska utvecklingen och de ekonomiska ramarna för den koldioxidfria världen, bland annat genom att underlätta tekniköverföring till det globala syd.

Initiativ som Global Gateway och Just Energy Transition Partnerships måste bli viktiga verktyg för att öppna gröna och motståndskraftiga utvecklingsvägar med partner och regioner. EU bör sträva efter att frigöra lika mycket investeringar i den gröna omställningen globalt som det spenderas i EU.

FÖR RESURSRÄTTVISA, MOT EXTRAKTIVISM

Länder runt om i världen måste gynnas så att den gröna omställningen inte blir en kapplöpning som utesluter det globala syd. Samtidigt kan EU:s omedelbara behov av metaller och andra resurser inte tillgodoses utan tillgång till nya material. EU måste därför påskynda sin övergång till en helt cirkulär ekonomi för att återanvända material så länge som möjligt och uppfylla ambitiösa mål för resursminskning. Dessutom måste EU göra det möjligt för resursrika länder att utvinna, bearbeta och återvinna råvaror, samtidigt som man prioriterar en "människor och planet"-strategi som skyddar samhällenas rättigheter, särskilt ursprungsbefolkningars rättigheter, naturen och den biologiska mångfalden.

Det globala syd måste stödjas så att utvinning kan ske på samma villkor som inom EU. EU:s resursbehov får inte ytterligare förvärra befintliga ojämlikheter eller klimat- och miljöorättvisor. Vår tillräcklighetsstrategi, som backas upp av mål för minskning och återvinning inom EU, kommer att bidra till att minimera den globala gruvsektorns enorma påverkan när det gäller kränkningar av mänskliga rättigheter, miljöförstöring och klimat.

Resursrättvisa innebär också att vi måste sluta dumpa vårt avfall i länder i det globala syd. Det är därför viktigt att anta tydliga kriterier för avfallens slut på EU-nivå, t.ex. för plast och textilier, för att undvika att avfall klassificeras som begagnade varor. Detta steg skulle också stimulera utvecklingen av återvinningsverksamhet, färdigheter och kapacitet i EU. Vi efterlyser en gemensam inköpsstrategi och samarbete för sällsynta jordartsmetaller. Användningen av sådana element bör prioriteras för de industrier som är mest relevanta för den ekologiska omställningen.

AVKOLONISERA NU!

Arvet från kolonialtiden väger fortfarande tungt i relationerna mellan vissa europeiska länder och deras tidigare kolonier. Det återspeglas i den ojämlika globala fördelningen av välstånd, pågående ekonomiska beroenden och orättvisa ekonomiska strukturer, och brist på representation i våra institutioner såväl som globalt. Vi vill att EU ska ta sitt historiska ansvar till följd av kolonialismens brott och dess arv.

Vi efterlyser en djupgående, omfattande och inkluderande översyn av Europas koloniala arv för att säkerställa gottgörelse, som kan vara materiell och symbolisk, samt ansvarsskyldighet för tidigare brott. Vi stöder kravet på återlämnande av kulturella artefakter. Vi vill korrigera ofördelaktiga klausuler i handelsavtal och driva på reformer i utvecklingsbanker. EU och dess medlemsländer måste verka för en sund skuldsanering och skuldlettningar för särskilt skuldtungda länder. Offentligt utvecklingsbistånd måste fördelas i samråd med partner och civilsamhället, särskilt på lokal nivå, och se till att lokala behov tillgodoses. Att gå bortom en postkolonial hållning innebär att EU:s yttre åtgärder inte bör sätta europeiska intressen eller europeiska företags intressen framför partnerländernas.

FRÅN UTVECKLINGSBISTÅND TILL EN GLOBAL RÄTTVIS OMSTÄLLNING

Europa måste öka flödena till det officiella utvecklingsbiståndet, enligt OECD:s definition, till minst 0,7 % av medlemsstaternas bruttonationalinkomster. Internationellt samarbete och utvecklingspolitik måste vägledas av ett dekolonialt och antirasistiskt perspektiv.

Med utgångspunkt i målen för hållbar utveckling vill vi bättre samordna lokalt ledda hållbara initiativ och öka finansieringen till civilsamhället på gräsrotsnivå, i linje med OECD DAC:s rekommendation, för att undvika dubbelarbete och slöseri med resurser. Vi kommer att följa en detaljerad strategi för att granska och anpassa EU:s budget för internationellt samarbete till Agenda 2030, med fokus på: global rättvisa, bekämpa ojämlikheter, se till att det mesta av det offentliga utvecklingsbiståndet går till prioriterade behov som offentliga tjänster och grundläggande sociala tjänster samt öppenhet för

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

den privata sektorns deltagande. EU måste åter sammankalla flerpartsplattformen för målen för hållbar utveckling.

Vi vill främja lokal kunskap och lokala initiativ för att stödja utvecklingen av ekonomiska kretslopp och sociala trygghetssystem. För detta ändamål vill vi vidareutveckla det befintliga europeiska utvecklingssamarbetet i dialog med våra partner. Vi avvisar att internationellt bistånd och stöd knyts till migrationsavtal. Integriteten i utvecklingsbiståndssamarbetet måste upprätthållas och övervakas nog.

UTROTA HUNGERN I VÄRLDEN: LIVSMEDELSSUVERÄNITET FÖR ALLA

Vår tids många kriser, först och främst klimatkrisen, utgör existentiella utmaningar för livsmedelsförsörjningen i hela världen. För att utrota hungern måste EU arbeta för ett hållbart och motståndskraftigt globalt livsmedelssystem och bidra till genomförandet av rätten till mat. EU måste prioritera agroekologiska metoder och anpassa sin egen livsmedels- och handelspolitik till principerna om global livsmedelssuveränitet och klimatvänligt jordbruk.

STÖD TILL GLOBAL RÄTTVISA MED HÅLLBAR HANDEL

Den nuvarande modellen för de flesta av EU:s frihandelsavtal, såsom EU-Mercosur, gynnar främst jordbruksföretag och multinationella företag. Den tar inte tillräcklig hänsyn till handelns socioekonomiska och hållbarhetsmässiga effekter. EU:s handelspolitik är inte tillräckligt anpassad till den gröna given. Som gröna tror vi på ett globalt handelssystem som bygger på rättvisa, formar globaliseringen till det bättre och sätter människors välbefinnande i centrum. Vi tror på att omforma EU:s handelspolitik mot hållbar utveckling och starkare skydd för mänskliga rättigheter. EU bör endast ingå nya handelsavtal med länder som genomför Parisavtalet.

Våra gröna partnerskap och EU:s nya system för koldioxidavgifter (Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) kan skapa rättvis konkurrens genom att göra utfasning av fossila bränslen och miljöskydd till en gemensam insats. För att CBAM ska vara effektivt och rättvist måste det kompletteras med högre EU-utgifter för klimatåtgärder i låginkomstländer.

De gröna införde och främjade framgångsrikt lagstiftning om tillbörlig aktsamhet, avskogning och leveranskedjor utan tvångsarbete, och fastställde standarder för import till EU. Alla multinationella företag som är verksamma i EU måste hållas ansvariga för att upprätthålla dessa standarder och betala sin rättvisa andel av skatterna inom och utanför EU. Vi kommer att fortsätta genom att uppdatera direktivet om offentlig upphandling och införa en ny otillbörlig handelspraxis för textilsektorn.

Vi förespråkar en ombalansering av det globala systemet för immateriella rättigheter för att säkerställa att det globala syd kan få tillgång till viktig teknik, bland annat för hälsa och minskade koldioxidutsläpp. Som gröna kommer vi att driva på för framsteg i reformen av Världshandelsorganisationen, för att stödja en global rättvis omställning.

OMARBETA HANDELSAVTAL FÖR ATT SKYDDA SOCIALA RÄTTIGHETER, MILJÖ OCH KLIMAT

Som gröna kommer vi att driva på för att förbättra bilaterala handels- och investeringsavtal med bindande och sanktionerade hållbarhetsbestämmelser. I synnerhet Parisavtalet, Kunming-Montreal-avtalet om biologisk mångfald, målen för hållbar utveckling och ILO:s kärnkonventioner bör bli viktiga delar av våra handelsavtal. De måste vara horisontellt förankrade i alla kapitel i handelsavtalen, från råvaror och jordbruk till upphandling.

Konsekvensbedömningar av handelsavtal bör omfatta mänskliga rättigheter, jämställdhet, biologisk mångfald och djurskydd. Försiktighetsprincipen måste respekteras helt och Internationella

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024

arbetsorganisationens normer genomförs fullt ut. Åtaganden före ratificering, en omröstning i Europaparlamentet om mandatet och full insyn ska säkerställa demokratisk legitimitet och inkludering av civilsamhället och fackföreningar.

Vi kämpar för att avskaffa skyddet för investeringar i fossila bränslen och istället skapa incitament för hållbara investeringar. Övergången till att lämna det klimatförstörande energistadgefördraget är en stor framgång. Alla investeringsavtal måste fullt ut respektera rätten att reglera. Vi förespråkar att tvistlösningsmekanismerna för investerarstater avskaffas och ersätts med ett multilateralt system för investeringsdomstolar.

Handelsregler bör inte hindra klimatåtgärder eller begränsa vår förmåga att genomföra social- och miljöpolitik. Tvärtom måste handeln vara en del av våra ansträngningar för att begränsa utsläppen, övergå till nollteknik och stoppa miljöförstörelsen. Handeln med hållbara varor och tjänster bör underlättas, så att de blir billigare och allmänt tillgängliga. En produkt som är för farlig för att användas i EU är också för farlig för att användas i andra länder. Varor som inte får säljas i EU får inte exporteras till tredje land.

Vi vill främja livsmedelssuveränitet och prioritera lokala och regionala livsmedelsförsörjningskedjor. Handelsavtal får inte störa eller undergräva miljömässigt värdefulla lokala eller regionala produktionsmiljöer. EU-medborgare har rätt att förvänta sig att alla importerade livsmedelsprodukter uppfyller internationella regler och EU-regler, såsom fytosanitära krav, antibiotika och djurskyddsnormer.

Friare handel bör kombineras med åtgärder för att begränsa miljöskadliga subventioner, inklusive subventioner för fossila bränslen. Handelsavtal bör innehålla åtgärder för att fasa ut fossila bränslen och andra miljöskadliga subventioner.

ATT GÖRA HANDELN RÄTTVIS FÖR ALLA

Som gröna förespråkar vi strategier för att integrera principerna för rättvis handel i EU:s centrala politik för produktion, konsumtion och handel samt främja: levnadsinkomster och löner, inkluderande beslutsfattande som omfattar småjordbrukare, hantverkare och arbetstagare och stödda åtgärder för att minska användningen av bekämpningsmedel i tredjeländer. Vi kräver att företagen inför hållbara inköpsmetoder och anpassar sina affärsmodeller på ett sådant sätt att de frikopplar ekonomisk framgång från exploatering i leveranskedjorna, bland annat genom att främja uppdragsstyrda affärsmodeller.

Cómo Verdes, impulsamos estrategias para integrar los principios del comercio justo en las principales políticas de la UE relacionadas con la producción, el consumo y el comercio. También favorecemos las rentas y los salarios dignos, una toma de decisiones inclusiva en la que participen minifundistas, artesanos, artesanas, trabajadores y trabajadoras; y apoyamos medidas para reducir el uso de pesticidas en terceros países. Exigimos que las empresas adopten prácticas de compra sostenibles y adapten sus modelos de negocio de manera que desvinculen el éxito económico de la explotación en las cadenas de suministro, incluso mediante la promoción de modelos de negocio basados en misiones.

With the financial support of the European Parliament. Sole liability remains with the author.

EUROPEISKA GRÖNA - VALMANIFEST 2024